

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት

ልሳኔ ህግ ጋዜጣ

LISAN HIG GAZETA

Of the Council of the Benishangul Gumuze Regional State

የ29ኛ ዓመት ቁጥር
190 አሰላ ህዳር 7/
2015 ዓ.ም

ቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ምክር ቤት
ጠባቂነት የወጣ አዋጅ፤

የፖ.ሳ.ቁጥር፣293
ያንዱ ዋጋ፣-----

አዋጅ ቁጥር 190/2015 ዓ.ም

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት የአስፈጻሚ አካላት አደረጃጀት፣ሥልጣንና ተግባራቸውን እንደገና ለመወሰን የወጣ አዋጅ ቁጥር 190/2015 ዓ.ም

የክልሉን የመንግስት አስፈጻሚ አካላት አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባር መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 175/2012 ዓ.ም ማሻሻል በማስፈለጉ፤

በክልሉ የመንግስት አስፈጻሚ አካላት አደረጃጀት፣ ውስን የሆነውን የሕዝብና የመንግስት ሀብት ቁጥብ በሆነ አኳኃን ለመጠቀም በሚያስችል የተቀናጀ አስተዳደርና አገልግሎት በመስጠት ለዘላቂ ልማት እና መልካም አስተዳደር መስፈን ብሎም ድህነትን ለመቀነስ የላቀ ድርሻ እንዳለው በመገንዘብ፤

በአደረጃጀት፣ በአሠራር እና በሰው ኃይል የታዩ ችግሮችን ግምት ውስጥ በማስገባት የክልሉን የአስፈጻሚ አካላት አሠራርና አደረጃጀትን በጥናት መፈተሽና የማሻሻያ እርምጃ መውሰድ አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ፤

የተበታተኑ ተግባራትን በማሰባሰብና በማቀናጀት የተሻለ ዉጤት ለማስመዘገብ እንዲቻል፣ ከፌዴራል መንግስት እና ከክልሎች ለሪፖርቲንግና ለስራ ግንኙነት ተቀራራቢ አደረጃጀት መፈጠር እንዳለበት በመታመኑ፤

በተሻሻለው የክልሉ ህገ-መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ ቁጥር 3.1 መሠረት የሚከተለው ታውጧል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

አንቀጽ 1

አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ "የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት አስፈጻሚ አካላት አደረጃጀት፣ ሥልጣንና ተግባራቸውን እንደገና ለመወሰን ተሻሽሎ የወጣ አዋጅ ቁጥር 190/2015 ዓ.ም" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

አንቀጽ 2

ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

1. "የክልሉ ምክር ቤት" ማለት በተሻሻለው የክልሉ ሕገ-መንግስት አንቀጽ 47 ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የተቋቋመው አካል ማለት ነው፤
2. "ሕገ-መንግስት" ማለት በተሻሻለው የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ሕገ-መንግስት ማለት ነው፤
3. "የመስተዳድር ምክር ቤት" ማለት የክልሉ የህግ አስፈጻሚ አካል የሆነው የክልል መስተዳድር ምክር ቤት ማለት ሲሆን እንደ አስፈላጊነቱ የተዋረድ አስፈጻሚ አካላት ሊጨምር ይችላል፤
4. "ቢሮ" ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት የተቋቋመ ከፍተኛ የመንግስት አስፈጻሚ አካል እና እንደ ነገሩ ሁኔታ ሌሎች መሥሪያ ቤቶችን በበላይነት የሚመራ ማለት ነው፤
5. "ሌሎች መሥሪያ ቤቶች" ማለት በዚህ አዋጅና በሌሎች ሕጎች መሠረት የተቋቋሙ ወይም የሚቋቋሙ ቢሮዎች፣ ጽህፈት ቤቶች፣ ኮሚሽኖች፣ ባለሥልጣኖች፣ ኤጀንሲዎች፣ ተቋማትንና ሌሎች መሰል አስፈጻሚ አካላትን ማለት ነው።

ክፍል ሁለት

ስለ አስፈጻሚ አካላት መስሪያ ቤቶች

አንቀጽ 3

መቋቋም

1. የመንግስት ፖሊሲዎችን፣ ስትራቴጂዎችንና ሕጎችን በሥራ ላይ የሚያውሉና አስተዳደራዊ ተግባሮችን የሚያከናውኑ አስፈጻሚ አካላት እንደሚከተለው ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቁመዋል፡-

- (ሀ) የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት፤
- (ለ) የአስፈጻሚ አካላት የሆኑ ቢሮዎች፤
- (ሐ) ሌሎች ቢሮዎችና መስሪያ ቤቶች እና
- (መ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 28 በተመለከተው ድንጋጌ መሰረት የተዋረድ የዘን/የከተማ አስተዳደር ጽህፈት ቤት ወይም መምሪያዎች ወይም የወረዳ ጽህፈት ቤቶችን ይጨምራል፡፡

2. የሚከተሉት መስሪያቤቶች የመስተዳደር ም/ቤት አባል እና አስፈጻሚ አካላት ሁነው በዚህ አዋጅ ተቋቁመዋል፡-

- (ሀ) ባህልና ቱሪዝም ቢሮ፤
- (ለ) ግብርና ቢሮ፤
- (ሐ) ንግድና ኢንዱስትሪ ቢሮ፤
- (መ) መንገድና ትራንስፖርት ቢሮ፤
- (ሠ) ከተማ ልማትና ኮንስትራክሽን ቢሮ፤
- (ረ) ሠላም ግንባታና ፀጥታ ቢሮ፤
- (ሰ) ገጠር መሬት አስተዳደር እና ኢንቨስትመንት ቢሮ፤
- (ሸ) ፋይናንስ ቢሮ፤
- (ቀ) ፕላንና ልማት ኮሚሽን፤
- (በ) ውሃ እና ኢነርጂ ሀብት ልማት ቢሮ፤
- (ተ) ማዕድን ሀብት ልማት ቢሮ፤
- (ቸ) ትምህርት ቢሮ፤
- (ኀ) ጤና ጥበቃ ቢሮ፤
- (ነ) ስራና ክህሎት ቢሮ፤
- (ኘ) ሴቶችና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ፤
- (አ) ገቢዎች ባለስልጣን፤

(ከ) ፍትህ ቢሮ፤

- 3. ርዕሰ-መስተዳድሩ የመስተዳድር ምክር ቤት አባላት እንዲሆኑ በተለይ የሚመረጡ የሌሎች ቢሮዎች ኃላፊዎችና መስሪያ ቤቶችን ይጨምራል።
- 4. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የተዘረዘሩት የአስፈጻሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች ተጠሪነት ለክልሉ መንግሥት መስተዳድር ምክር ቤትና ለርዕሰ-መስተዳድሩ ይሆናል።

አንቀጽ 4

ስለሌሎች የአስፈጻሚ አካላት መስሪያ ቤቶች

- 1. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 3 ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የተዘረዘሩት የአስፈጻሚ አካላት እንደተጠበቀ ሆኖ መስተዳድር ምክር ቤቱ ሌሎች አስፈጻሚ መስሪያ ቤቶችን ሊያቋቁም ይችላል፤
- 2. በዚህ አዋጅ ውስጥ ያልተመለከቱ ሌሎች የክልሉ መንግሥት አስፈጻሚ አካላት በማቋቋሚያ ሕጎቻቸው መሰረት ሥራቸውን ይቀጥላሉ፤
- 3. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ በሥራ ላይ ያሉና ወደፊት የሚቋቋሙ አስፈጻሚ አካላት አደረጃጀትን በሚመለከት በመስተዳድር ምክር ቤት በሚወጣው ደንብ መሠረት ይወሰናል።

ክፍል ሦስት

ስለ መስተዳድር ምክር ቤት፣ ርዕሰ-መስተዳድሩ እና ምክትል ርዕሰ-መስተዳድሩ

አንቀጽ 5

መስተዳድር ምክር ቤት

- 1. የክልል መስተዳድር ምክር ቤት የሚከተሉት አካላት ይኖሩታል፡-
 - (ሀ) ርዕሰ-መስተዳድር፤
 - (ለ) ምክትል ርዕሰ-መስተዳድር፤
 - (ሐ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 3 ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የተመለከቱ አስፈጻሚ አካላት የሆኑ ቢሮ/ባለሥልጣን ኃላፊዎች እና

(መ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ 3 ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር ከተመለከቱት ውጭ ርዕሰ-መስተዳድሩ የመስተዳድር ምክር ቤት አባላት እንዲሆኑ በተለይ የሚመርጣቸው የሌሎች ቢሮዎች ኃላፊዎችና ባለሥልጣናት።

2. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 3 ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የተመለከተው ማንኛውም አስፈጻሚ አካል በመስተዳድር ምክር ቤቱ ስብሰባ ላይ የመገኘት ግዴታ አለበት። ሊገኝ በማይችልበት ጊዜ ምክትሉ ወይም ከአንድ በላይ ምክትሎች ካሉት በግልጽ ተለይቶ ውክልና የተሰጠው ምክትል ኃላፊ ወይም ሌላ ህጋዊ ተወካይ በምክር ቤቱ ስብሰባ ላይ በምትክ አባልነት ይሳተፋል።

አንቀጽ 6

የክልል መስተዳድር ምክር ቤት ሥልጣንና ተግባር

1 የክልል መስተዳድር ሥልጣንና ተግባሩ የክልሉ ሕገ-መንግስት አንቀጽ 59 እና በሌሎች ሕጎች የተመለከቱት ይሆናል።

2 በንዑስ አንቀጽ 1 ሥር የተደነገገው እንደተጠበቀ ሁኖ የርዕሰ መስተዳድሩን አማካሪዎች ስልጣንና ተግባር ይወስናል በደንብም እንዲወጣ ያደርጋል።

አንቀጽ 7

የክልሉ ርዕሰ-መስተዳድር ሥልጣንና ተግባር

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ርዕሰ-መስተዳድር ሥልጣንና ተግባር በሕገ-መንግስቱ አንቀጽ 61 እና በሌሎች ሕጎች ተለይተው የተመለከቱት ይሆናል።

አንቀጽ 8

የክልሉ ምክትል ርዕሰ-መስተዳድር ሥልጣንና ተግባር

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ምክትል ርዕሰ-መስተዳድር ሥልጣንና ተግባር በሕገ-መንግስቱ አንቀጽ 62 እና በሌሎች ሕጎች ተለይተው የተመለከቱት ይሆናል።

አንቀጽ 9

የመስተዳድር ምክር ቤት አሰራር

1. የመስተዳድር ምክር ቤት :-

(ሀ) የራሱ የውስጥ ደንብ ይኖረዋል፤

(ለ) በውስጥ ደንቡ በሚወሰነው መሠረት መደበኛና አስቸኳይ ስብሰባዎችን ያደርጋል፤

(ሐ) ምልአተ-ጉባኤ የሚሟላው ከአባላቱ ከግማሽ በላይ ሲገኙ ይሆናል፤

(መ) የሚያስተላልፈው ውሳኔ በተባበረ ድምጽ ይሆናል፤ በተባበረ ድምጽ መወሰን ካልተቻለ በድምጽ ብልጫ ይወሰናል።

2. ርዕሰ-መስተዳድሩ:-

(ሀ) የመስተዳድር ምክር ቤት አባላት አጀንዳ የማስያዝ መብታቸው እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ለምክርቤቱ በአጀንዳ የሚቀርቡ ጉዳዮችን ይወስናል፤

(ለ) የመስተዳድር ምክር ቤቱን ስብሰባ ይመራል፤

(ሐ) ለመስተዳድር ምክር ቤቱ በአጀንዳ የቀረበ ጉዳይ በርዕሰ-መስተዳድር ጽህፈት ቤት መታየት የሚያስፈልገው ሆኖ ካገኘው አጀንዳውን ለሌላ ጊዜ ሊያስተላልፍ ይችላል።

አንቀጽ 10

የርዕሰ-መስተዳድር እና ካቢኔ ጉዳዮች ጽህፈት ቤት

1. የርዕሰ-መስተዳድር እና ካቢኔ ጉዳዮች ጽህፈት ቤት የክልሉ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ 63 መሠረት የርዕሰ- መስተዳድር እና የመስተዳድር ምክር ቤት ጽህፈት ቤት ሆኖ ያገለግላል፤

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ላይ የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ርዕሰ-መስተዳድሩ ሥልጣንና ተግባሩን ለማከናወን የሚረዱ ልዩ ልዩ ጽህፈት ቤቶችን ሊያቋቁም ይችላል። ዝርዝሩ በደንብ ይወሰናል።

ክፍል አራት

የአስፈጻሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች ሥልጣንና ተግባር

አንቀጽ 11

የወል ሥልጣንና ተግባር

1. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 5 መሠረት የመስተዳድር ምክር ቤት አባል የሆነ እያንዳንዱ የአስፈጻሚ አካል መሥሪያ ቤት በሥራው መስክ፡-

(ሀ) ሕግና ፖሊሲዎች ያመነጫል፣ ዕቅድና በጀት ያዘጋጃል፣ ሲፈቀድም በስራ ላይ ያውላል፤

(ለ) ጥናትና ምርምር ያካሂዳል፣ የአቅም ግንባታ ኘሮግራሞችን ተግባራዊ ያደርጋል፣ መረጃዎችን ያሰባስባል፣ ያደራጃል፣ እንደ አስፈላጊነቱ ያሰራጫል፤

(ሐ) የፌዴራልና የክልሉ ሕጎች በስራ ላይ መዋላቸውን ያረጋግጣል፤

(መ) በሕግ መሰረት ውሎችና ስምምነቶች ያደርጋል፣ ሠራተኛ ይቀጥራል፣ ያስተዳድራል፣ ያሰናብታል፤

(ሠ) የኤች አይ ቪ ኤድስ ተጠቂዎችና የአካል ጉዳተኞች እኩል ተጠቃሚ እና ሙሉ ተሳታፊ የሚሆኑበትን ያመቻቻል፤

(ረ) በሚያዘጋጃቸው ፖሊሲዎች፣ ሕጎች፣ የልማት ፕሮግራሞችና ፕሮጀክቶች የሴቶችንና የወጣቶችን ጉዳይ፣ የሕጻናት ጥቅምና ደህንነትን ያስጠብቃል፣ የአካባቢ ጥበቃን፣ የአደጋ ስጋት ስራ አመራርን፣ የሠብዓዊ መብት የድርጊት መርሃ ግብር መካተታቸውን ያረጋግጣል፣ ተግባራዊ ያደርጋል፤

(ሰ) ክልላዊ የለውጥና የመልካም አስተዳደር ስራዎችን ይፈጽማል፣ ያስፈጽማል፣ ወጤታማነታቸውን ያረጋግጣል።

2. በየአስተዳደር እርከን የሚገኙትን የአስፈጻሚ አካላት መሥሪያቤቶችን እና በማቋቋሚያ ሕጎቻቸው ተጠሪ የሆኑ የአስፈጻሚ አካላት መስሪያቤቶችን አፈጻጸም በበላይት ይመራል፣ ያስተባብራል፣ አደረጃጀታቸው፣ የሥራ ፕሮግራሞቻቸውን እና በጀታቸውን መርምሮ ለሚመለከተው የመንግስት አካል እንዲያቀርቡ ያደርጋል፤

3. ተጠሪው የሆኑ የክልሉ መንግስት የልማት ድርጅቶችን አግባብ ባለው ሕግ መሠረት ይከታተላል፣ ይደግፋል፣ የልማቱ አጋዥ ሆነው መስራታቸውን ያረጋግጣል፤

4. በዚህ አዋጅና በሌሎች ሕጎች የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት በሥራ ላይ ያውላል፤
5. ስለሥራው አፈፃፀም በየወቅቱ ለርዕሰ-መስተዳድሩ እና ለመስተዳድር ምክር ቤት ሪፖርት ያቀርባል።

አንቀጽ 12

የወል ተጠያቂነት

1. በዚህ አዋጅ የተዘረዘሩት የመስተዳድር ምክር ቤት (ካቢኔ) አባላት በክልል መስተዳድር ምክር ቤት (ካቢኔ) ለሚያሳልፉት ውሳኔ የጋራ ኃላፊነትና ተጠያቂነት አለባቸው፤
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የሠፈረው ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ እያንዳንዱ መስሪያ ቤት የተቋቋመበትን ዓላማ መሠረት በማድረግ በዚህ አዋጅ ተለይተው የተሰጡትን ተግባርና ኃላፊነት የመወጣት ግዴታ አለበት።

ክፍል አምስት

የተቋማት ተግባርና ኃላፊነት

አንቀጽ 13

የባህልና ቱሪዝም ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የአገርቱን የቱሪዝም ልማት ፖሊሲ መሠረት በማድረግ በክልሉ ውስጥ የቱሪዝም አገልግሎቶች እንዲስፋፉ ያደርጋል፤
2. በክልሉ የቱሪዝም አገልግሎት ሰጭ ተቋማት የሚስፋፉበትን ሁኔታ ይፈጥራል፤ በግል ባለሃብቶች ለሚቋቋሙ የቱሪዝም አገልግሎት ሰጪ ተቋሞች የብቃት ማረጋገጫ ይሰጣል፤ ተቋማቱ የተወሰኑላቸውን ደረጃ መጠበቃቸውን ይከታተላል ይቆጣጠራል፤ የምክር አገልግሎቶችን ይሰጣል፤
3. አግባብ ካላቸው የክልሉ መስተዳድር አካላት ጋር በመተባበር የክልሉን የቱሪስት መስህቦችን ይመዘግባል፤ እንዲደራጁ፤ እንዲስፋፉ፤ እንዲለሙና እንዲጠበቁ ያደርጋል፤
4. ስለ ክልሉ የቱሪዝም መስህቦችና የቱሪዝም ልማት መረጃዎችን ይሰበስባል፤ ያቀናጃል፤ ያሠራጫል፤

5. ቱሪዝም ነክ በሆኑ ጉዳዮች አግባብ ያላቸው የክልል መስተዳድሩን አካላት ያስተባብራል፤
6. በክልሉ የሚገኙ ቅርሶችን በሚመለከት የፖሊሲ ሀሳቦችን ያመነጫል፤ ኘርጀክቶችን ይቀርባል ይተገበራል ይከታተላል፤ ቅርሶች እንዲጠበቁና እንዲለሙ ያደርጋል፤
7. የክልሉን ነባር ብሔረሰቦች ባህልና ታርክ በተመለከተ ጥናትና ምርምር ሥራዎችን ያከናውናል፤ ያስተዋወቃል፤ የሚዳብሩበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
8. በክልሉ የባህል፣ የኪነ-ጥበብና የፈጠራ ችሎታ እንዲዳብርና እንዲስፋፋ ያደርጋል፤
9. በክልሉ የሚገኙ ታሪካዊና ተፈጥሮአዊ ቅርሶች እንዲተዋወቁ፣ እንዲጠበቁ፣ እንዲታደሱና ጥቅም ላይ እንዲውሉ ያደርጋል፤
10. ጉጂ ልማዳዊ ድርጊቶች ተለይተው እንዲታወቁ ጥናቶችን ያካሂዳል፤ የሚወገዱበትን መንገድ ያመቻቻል፤
11. በክልሉ የፎቶግራፍና የስዕል ኤግዚቢሽኖች በማዘጋጀት የክልሉን ተፈጥሮአዊና ባህላዊን ቅርሶች እንዲታወቁ ያደርጋል፤
12. በዘርፉ የሚወጡ የመንግሥት ፖሊሲዎች፣ ስትራቴጂዎችና ሕጎች በሥራ ላይ መዋላቸውን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤
13. በክልሉ ሙዚየሞችና የህዝብ ቤተ-መጽሐፍቶች እንዲደራጁና እንዲስፋፋ ያደርጋል፤
14. የቱሪዝም ክፍለ ኢኮኖሚ ሥራዎች በፌዴራሉና በክልሉ መንግሥት ፖሊሲዎች መሠረት መመራቱን ይቆጣጠራል፤
15. የቱሪዝም መስህቦችና ከቱሪዝም ጋር የተያያዙ ሥራ ውጤቶች እንዲታወቁ ኤግዚቢሽን ያዘጋጃል፤ በሌሎች ክልሎች በሚዘጋጁ ኤግዚቢሽኖች ላይም ይሳተፋል፤
16. የቱሪዝምን ልማት የሚመለከቱ ጥናቶችን ያካሂዳል፤ መረጃዎችን ይሰበስባል፤ ያጠናክራል፤ ለሚመለከተው ክፍል ያስተላልፋል፤
17. የቱሪዝም ልማት ሥራ ለማካሄድ ለሚፈለጉ የአገር ውስጥ ባለ ሀብቶች የምክር አገልግሎትና የቴክኒክ ድጋፍ ይሰጣል፤ ሥራቸውን ይቆጣጠራል፤ ያበረታታል፤
18. የቱሪስት አገልግሎቶች ደረጃቸውን የጠበቁ መሆኑን ይቆጣጠራል፤ ደረጃቸው እንዲሻሻል የምክር አገልግሎት ይሰጣል፤
19. የቱሪስት መስህብነታቸው ለቱሪዝም ልማት ብቻ መዋል የሚገባቸውን ለመንግሥት ያቀርባል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤ የልማት ሁኔታቸውንም ይቆጣጠራል፤ ይመራል፤ ያስተዳድራል፤

- 20. የቱሪስት መዳረሻ በሆኑ ሥፍራዎች የሚኖረው ኅብረተሰብ ከቱሪዝም ልማት ተጠቃሚ የሚሆንበትን ስልት ይቀይሳል፤ ሲፈቀድም ከሚመለከታቸው ጋር በመተባበር በሥራ ላይ ያውላል፤
- 21. በቱሪዝም ዋና ዋና መስህቦች አካባቢ የመሠረተ ልማት እንዲስፋፋ ጥናት ያደርጋል፤ ለሚመለከተው ክፍል ያስተላልፋል፤ ውሳኔ ሲያገኝ በሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፤
- 22. የክልሉ የቱሪዝም ሀብቶች እንዲጠበቁና እንዲታወቁ የተለያዩ መንገዶችን በመጠቀም የማስተዋወቅ ሥራ ያከናውናል፤ የአገር ውስጥ የቱሪዝም እንቅስቃሴ እንዲያበረታታ ያደርጋል፤ ድጋፍ ይሰጣል፤
- 23. የክልሉ የተለየ የቱሪዝም አቅም የሆነውን የኤኮ-ቱሪዝም መዳረሻ ልማት ላይ ያተኮረ ሥራ ይሰራል፤ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆንም መስህቦቹ እንዲጠበቁ የግንዛቤ ማሻሻያ ሥራዎች ያከናውናል፤
- 24. የሆቴሎችና የቱሪዝም ሥራ ማሰልጠኛ ተቋሞች በክልሉ የሚስፋፋበትን ስልት ይቀይራል ሥራቸውን ይቆጣጠራል፤ ይመራል፤
- 25. የመታሰቢያና የስጦታ ዕቃዎች ምርትና አቅርቦት ሊሻሻል ስለሚችልበት ሁኔታ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን ይሠራል፤ የምክርና የቴክኒክ ዕገዛ ይሠራል፤
- 26. የክልሉን ብዙሃ ህይወት ሀብት ተፈጥሮአዊና ሰውሰራሽ ቅርሶች፣ ፖርኮችና መጠለያች ጥበቃ፣ ቁጥጥርና ክትትል የሚመለከቱ ጥናቶች ያካሂዳል፤ ተከልለው እንዲጠበቁ እና ተገቢ የአጠቃቀም ሥረዓት እንዲኖራቸው ሥልቶችን ይቀይሳል፤ ሕጎችንና ደንቦችን ያዘጋጃል፤ ሲፀድቁም በሚመለከታቸው አካላት በሥራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል፤ አፈፃፀማቸውን ይከታተላል፤ □ቆ□□ራል፤
- 27. የዱር እንስሳት ልማት፣ ጥበቃና አጠቃቀም ደንቦችን ያዘጋጃል፤ ሲጸድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፤ ሕገ ወጥ የዱር እንስሳት አደን ይቆጣጠራል፤ እርምጃ ይወስዳል፤ እንዲወሰድም ያደርጋል፤ ስለዱር እንስሳት ከሚመለከታቸው አካላት ጋር ተቀናጆቶ ይሠራል፤
- 28. የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ በስሙ ወል ይዋዋላል፤ ይከሳል ይከሰሳል፤
- 29. የክልሉን የስፖርት ኮሚሽን ስራዎች ይከታተላል፤ ያስተባብራል፤ ለመስተዳደር ምክር ቤት መቅረብ ያለባቸውን ጉዳዮች እያቀረበ ያስወስናል።
- 30. ዓላማውን ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 14

የግብርና ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የአገሪቱን የገጠር ልማት ፖሊሲዎች ስትራቴጂዎችና ስልቶች በክልሉ ውስጥ ያስፈጽማል፤ ይህንኑ መሠረት አድርጎ ከክልሉ ተጨባጭ ሁኔታዎች ጋር የተገናዘቡ የፖሊሲ ሃሳቦችን ያመነጫል ሲፈቀድቅም በሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፤
2. ከአስገዳጅ ወይም ሕግ ከወጣላቸው የግብርና ምርቶች የግብይት ሥርዓት ወይም ለሆኑት ግብይቶች የህግ ማዕቀፎችን ያዘጋጃል፤ ሲጸድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፤
3. የግብርና ምርትና ምርታማነትን ለማሳደግ ከምርምርና ከማሠልጠኛ ማዕከላት ጋር ተቀናጅቶና ተሳስሮ ይሰራል፤ ድጋፍም ይሰጣል፤
4. የግብርና ኢንቨስትመንት እንዲስፋፋ ያበረታታል፤ በግብርና ኢንቨስትመንት ዘርፍ ለተሠማሩ ባለሀብቶች ሙያዊ እገዛና ክትትል ያደርጋል፤
5. መደበኛተዛማጅ የእንስሳት በሽታዎችንና ፀረ-ሰብል ተባዮች በወረርሽኝ ሲከሰቱ አስቸኳይ የመከላከል ዕቅድ በማውጣት በክልሉ የሚገኙ መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ተቋሞችን እንዲሁም የጎብረተሰቡን አቅም በማስተባበር በባህላዊና ዘመናዊ መንገድ አደጋውን ይከላከላል፤
6. አዳዲስ ቴክኖሎጂዎችና አሰራሮችን ለተጠቃሚው ህዝብ ለማስረጽ የኤክስቴንሽን አገልግሎት በሁሉም የክልሉ አካባቢዎች እንዲሰጥ ያደርጋል፤ ምርታማነት እንዲያደግ ምቹ ሁኔታን ይፈጥራል፤
7. አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር ለግብርናና ገጠር ልማት መፋጠን አስፈላጊ የሆኑ የእርሻ መሣርያዎች፣ ፀረ-ተባይ ኬሚካሎች፣ የእንስሳት መድኃኒት፣ የብድር አገልግሎት እና ሌሎች የግብርና ምርት ማሳደጊያ ግብዓቶች አገልግሎት እንዲዳረስ ጥረት ያደርጋል፤
8. ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር የተፈጥሮ ሀብት መመናመን በአካባቢ ላይ የሚያስከትለውን ጉዳት ለመቆጣጠር የአፈርና የውሃ ጥበቃ ሥራ ስልትን እየቀየሰ ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል፤
9. ቢሮው በሥሩ ለሚገኙ የግብርና ቴክኒክና ሙያ ማሰልጠኛ ማዕከላት፣ ዕዕዋት ክሊኒክ፣ የመካናይዜሽንና የገጠር ቴክኖሎጂ ኤጀንሲን፣ አፈር ምርምርና እንስሳት ላብራቶሪዎችንና ማዕከላትን ለግብርናው ዘርፍ አገልግሎት ያደራጃል፤ ያስተባብራል፣ ይቆጣጠራል፤
10. የክልሉ የተፈጥሮ ሀብት በአግባቡ እንዲጠበቅ የተዘረጋ የአሰራር ሥርዓት ተግባራዊ እንዲሆን ስልት ቀይሶ ይሰራል፤

11. የነባር ብሔረሰብ ግብርና ዘይቤ በማጥናት የተፈጥሮ ሀብቱን አጠባበቅና ምርታማነትን ባገናዘበ መልኩ የግብርና ዘይቤ ስልት በመቀየስ ብሔረሰቦች ከዘመናዊው የግብርና ቴክኖሎጂ ጋር እንዲተዋወቁ የልማት ተጠቃሚ እንዲሆኑ ያደርጋል፤
12. አነስተኛ የመስኖ ልማቶች እንዲስፋፉ ያደርጋል፤
13. የተፈጥሮና ሰው ሠራሽ ደን ልማት፣ ጥበቃና አጠቃቀም ሥርዓት ይዘረጋል፤ ያለማል እንዲለማ ያደርጋል፤ ከማናቸውም ጉዳት እንዲጠበቅ ያደርጋል የምርት ሰጪ ደኖች አጠቃቀም ይወስናል፤ የምክርና የሥልጠና አገልግሎት ይሰጣል፤
14. ጥብቅ፣ የተፈጥሮና ሰው ሠራሽ ደኖች የሚሰጡትን የሥነ-ምህጻር አገልግሎት በገንዘብ እንዲተመን በማድረግ ተጠቃሚነትን ለማረጋገጥ ከሚመለከተው ጋር በመቀናጀት የደን ካርቦን ሽያጭ ኢንቨስትመንት እቅድ ያዘጋጃል፤ ተግባራዊ እንዲሆን ይሠራል፤
15. የደን ምርምር እና ልማት ለማስፋፋት የሚያስችሉ የምርምር፣ የግብዓት ማባዣ፣ የደን ዕዕዋት ዘር ጥራት ቁጥጥር ማዕከላት እና ላቦራቶሪዎችን ያቋቁማል፤ ያስተዳድራል፤
16. የደን ዕዕዋት ልማት እና ጥምር እርሻ እንዲለመድና እንዲስፋፋ ይሰራል፤ ያስተባብራል፤ ተስማሚ የሆኑ የደን ዛፍ ችግኞች እንዲዘጋጁ የቴክኒክ አገልግሎት እንዲዳረስ ጥረት ያደርጋል፤
17. በደን ዘርፍ የሚሰሩ ማህበራት እና ክበባት እንዲቋቋሙና እንዲስፋፋ፣ የአሠራር ሥርዓት እንዲዘረጋ ያደርጋል፤
18. በመመናመን እና በመጥፋት ደረጃ የደረሱ የክልሉ ነባር አዝርዕት እና ሆሪቴካልቸሪ ዝርያዎችና ተያያዥ የማህበረሰብ ዕውቀት እንዲይበረዝ የመጠበቅ፣ የማልማትና በዘላቂነት ጥቅም ላይ እንዲወልድ ይሰራል፤ ያስተባብራል፤
19. በመመናመን ላይ የሚገኙትን የዕዕዋትን እና ለማዳ የወ.ሃ ወ.ስጥ እንስሳትን እናደቁቅ አካላትን በመለየት የሚለመብትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
20. አደገኛና መጤ ወራር አረሞች አረሞች፣ በሽታዎችና ተባዮች ወደ ክልሉ እንዳይገቡ ተገቢውን የመከላከያ ስልት ይነድፋል፤ ተግባራዊ ያደርጋል፤ በክልሉ ወ.ስጥ የሚገኙትንም እንዲወገዱ ጥረት ያደርጋል፤ ከሚመለከታቸው ጋር በቅንጀት ይሰራል፤ ያስተባብራል፤
21. በክልሉ የእንስሳት ሀብት ልማት እንዲስፋፋ ከሚመለከተው አካል ጋር የአሰራር ሥርዓትን ይዘረጋል፤ እንዲተገበር ያደርጋል፤ ይከታተላል፤
22. የክልሉ አርሶ አደሮችን የምግብ ዋስትና የሚረጋገጥበትን መንገድ በመደገፍ ተግባራዊ ያደርጋል፤

23. የአርሶ አደሩ ምርቶችን ሳይባክኑ ገበያ የሚገኝበትን ሁኔታ ያመቻቻል፣ የገበያ ትስስር ሊፈጥር የሚችሉበትን ስልት ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመንደፍ ተግባራዊ እንዲሆኑ ያደርጋል፤
24. ለአርሶ-አደሩና ለግል ባለሀብቱ የሚሰጥ የዘርፉ የኤክስቴንሽን አገልግሎት ቀልጣፋና ጥራት ያለው፣ ተደራሽና ውጤታማ እንዲሆን ሥርዓት ይዘረጋል፤ ተግባራዊ ያደርጋል፤
25. በምርታማነታቸውና በሽታን በመቋቋም የታወቁ የሀገረሰብና የውጭ ዝርያ ያላቸው እንስሳትን ይለያል፤ ራንች በማቋቋም የዝርያ ማሻሻያ ሥራ ይሠራል፤ ያስፋፋል ፤
26. የእንስሳትና እንስሳት ተዋጽኦ ምርቶች ምርታማነትና ጥራት ደረጃ እንዲሻሻል ይሠራል፤ ቅድመና ድህረ- ምርት ቴክኖሎጂዎችን ያስተዋውቃል፤ ያስፋፋል ፤
27. የእንስሳትና ዓሳ ምርትና ምርታማነት ማሳደጊያና ማሻሻያ ግብዓቶች አቅርቦትን ያመቻቻል፤ እንዲመረቱ ያደርጋል፤ በዘርፉ የሚሠማሩ አካላት አቅም ይገነባል፤ የብቃት ማረጋገጫ ይሰጣል፤ ይሠርዛል ፤
28. የእንስሳት ክትባትና መድኃኒት አቅርቦት፣ የህክምና መስጫ መሳሪያዎች አያያዝ ዝውውር ሥርዓት ይዘረጋል፤ የብቃት ማረጋገጫ ይሰጣል፤ ይቆጣጠራል፤ በህግ መሠረትም እርምጃ ይወስዳል ፤
29. የእንስሳት ኪራንቲን አገልግሎት ይሰጣል፤ ከአጎራባች ክልሎችና ከፌደራል መንግሥት አካላት ጋር በቅንጅትና ትብብር ይሰራል፤
30. በእንስሳትና ዓሳ ሀብት ኢንቨስትመንት ለሚሰማሩ ባለሀብቶችና አርሶ አደሮች የቴክኖሎጂ አቅርቦትና የኤክስቴንሽን አገልግሎት ድጋፍ ይሰጣል፤ የግብይት ትሥሥር ሥርዓት ይዘረጋል፤ ጥራቱንና ደረጃውን የጠበቀ የእንስሳት ምርት እንዲያመርቱ ይደግፋል፤ ይከታተላል ይቆጣጠራል፤ የሙያ ብቃት ማረጋገጫ ይሰጣል፤
31. መከላከልን መሰረት ያደረገ የእንስሳት ጤና አገልግሎት ይሰጣል፤ የእንስሳት በሽታዎች ምርመራ፣ አሰሳ፣ ጥናትና ቁጥጥር ሥራዎችን ያካሂዳል፤ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ የእንስሳት እንቅስቃሴን ይገድባል፤ ክልል አቀፍ የእንስሳ የበሽታ ቁጥጥር ስትራቴጂ ይነድፋል፤ ዝርዝር የአፈጻጸም መመሪያ ያዘጋጃል ፤
32. ለተጠቃሚው ህብረተሰብ ከበሽታ ነፃ የሆነና ጥራቱ የተጠበቀ ስጋ እንዲቀርብ በቁራዎች የስጋ ምርመራ እንዲካሄድ ድጋፍና ክትትል ያደርጋል፤ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ደረጃቸውን የጠበቁ ቁራዎች በየከተሞች እንዲገነቡ ድጋፍ ያደርጋል፤

- 33. የእንስሳትን ምርትና ምርታማነት የሚያሳድጉ የጥናትና ምርምር ተቋማትን ያቋቁማል፤ ያደራጃል፤ ይመራል።
- 34. በቢሮዉ ሥር ላሉ አስፈጻሚ አካላትና የልማት ተቋማትን በበላይነት ይመራል፤ ያስተባብራል፤ በተዋረድ ለዞንና ለወረዳ ግብርና መስሪያ ቤቶች ሙያዊ ድጋፍና እገዛ ይሰጣል፤
- 35. የግብርና ልማትን ለማስፋፋት የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፤
- 36. የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ በስሙ ወል ይዋዋላል፤ ይከሳል ይከሰሳል፤
- 37. ዓላማውን ለማስፈጸም የሚችሉ ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 15

የንግድና ኢንዱስትሪ ቢሮ

ቢሮዉ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1. ንግድ፣ ኢንዱስትሪና ኢንቨስትመንት እንዲስፋፋ የተመቻቹ ሁኔታዎች እንዲፈጠሩ ያደርጋል፤
- 2. በክልሉ ውስጥ ንግድን ለማስፋፋትና ለማጠናከር ቀልጣፋ የግብይት ሥርዓትና ተገቢ የንግድ አሠራር እንዲሰፍን ያደርጋል፤
- 3. አግባብ ባለው ሕግ መሠረት የንግድ ምዝገባና ፈቃድ አገልግሎት ይሰጣል፤ ይቆጣጠራል፤ ይሰርዛል፤ የንግድ መዝገብ ያደራጃል፤
- 4. ተገቢ ያልሆነ የንግድ አሰራርን ለመከላከል የሚያስችል የተሟላ ሥርዓት ይዘረጋል፤ የንግድ ሕጎች መከበራቸውን ያረጋግጣል፤ አፈጻጸማቸውን ይከታተላል፤
- 5. በሕግ መሰረት ለሽማግሌ ጥበቃ ያደርጋል፤ የንግድ እቃዎችንና አገልግሎቶችን ሥርጭት ይቆጣጠራል፤
- 6. አግባብ ባለው አካል የዋጋ ቁጥጥር የተደረገባቸውን መሠረታዊ የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች መተግበራቸውን ይቆጣጠራል፤
- 7. አስገዳጅ የኢትዮጵያ ደረጃ ያላቸው የንግድ ዕቃዎችና አገልግሎቶች የደረጃውን መስፈርት ማሟላታቸውን ይቆጣጠራል፤ ከተዘጋጀላቸው ደረጃ በታች ሆነው በተገኙት ላይ እርምጃ ይወስዳል፤
- 8. የአገሪቱን ሕጋዊ ሥነ-ልቦና ሥርዓት በአግባቡ መተግበሩን ይቆጣጠራል፤

9. የንግድና የዘርፍ የሙያ ማህበራት እንዲቋቋሙ ያበረታታል፤ የተቋቋሙትንም እንዲጠናከሩ ያደርጋል፤
10. የግብይት ሥርዓትን በበላይነት ይመራል፤ የገበያ መሠረተ ልማት ያስፋፋል፤ የምርት ጥራት ቁጥጥር ያደርጋል፤ የብቃት ማረጋገጫ ይሠጣል፤ ይከታተላል፤ በሕግ አግባብ እርምጃ ይወስዳል፤
11. በክልሉ የንግድ ትራኒትና ባዛር ወይም ኤግዚብሽን ለማካሄድ ፈቃድ እና ድጋፍ ይሰጣል፤
12. በክልሉ የጠረፍ ንግድ ዙሪያ ተገቢውን ፈቃድ ይሠጣል፤ ያድሳል ይሰርዛል፤ ተገቢውን ቁጥጥርና ክትትል ያደርጋል፤
13. ለኢንቨስተሮችና በአምራች ኢንዱስትሪ ዘርፍ ለሚሰማሩ ባለሀብቶች ምቹ ሁኔታዎችን ይፈጥራል፤ ድጋፍ ይሰጣል፤ ሁሉንም አገልግሎቶች በአንድ ማዕከል የሚያገኙበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
14. ከባለድርሻ አካላት ጋር በመተባበር የኢንዱስትሪ መንደሮች የሚለሙበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤ መሰረተ ልማት እንዲሟላላቸው ያደርጋል፤
15. የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ ወል ይዋዋላል፤ በስሙ ይከሳል ይከሰሳል፤
16. ዓላማውን ለማስፈጸም የሚችሉ ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 16

የመንገድና ትራንስፖርት ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የገጠር መንገዶችን የሚመለከቱ አገር አቀፍ ፖሊሲዎችንና ህጎችን በክልሉ ውስጥ ይፈጽማል፤ ያስፈጽማል፤
2. በክልሉ ውስጥ የገጠር መንገዶች የአዋጭነት ጥናቶችን ያካሂዳል፤ እንዲካሄዱ ያደርጋል፤ ኢኮኖሚያዊ አዋጭነታቸውን ግምት ውስጥ በማስገባት የገጠር መንገዶችን በተቀናጀ ሁኔታ ያለማል፤
3. በክልሉ ውስጥ የመንገድ አውታር የሚያድግባቸውንና የሚሻሻልባቸውን የአጭር፣ የመካከለኛና የረዥም ጊዜ ዕቅዶችና ፕሮግራሞች እያዘጋጀ ለክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ያቀርባል፤ ሲፀድቁለትም ተግባራዊ እንዲሆኑ ያደርጋል፤
4. በክልሉ ውስጥ የሚካሄደው የገጠር መንገዶች ግንባታ ወጥነትና ፍትሐዊ ስርጭት እንዲኖረው ያደርጋል፤

5. የኢትዮጵያ መንገዶች ባለስልጣን የሚያወጣቸውን አገር አቀፍ የዲዛይን ደረጃዎች በመከተል ለክልሉ ገጠር መንገዶች የሚያስፈልጉትን ዲዛይን በብቁ አማካሪዎች አማካኝነት እንዲዘጋጁ ያደርጋል፤
6. የግንባታና የአማካሪነት አገልግሎት ወሎችን በራሱ ሀይል ወይም በሌሎች አማካሪዎች አማካኝነት ያዘጋጃል ወይም እንዲዘጋጁ ያደርጋል፤ ወሎችን ይሰጣል፤
7. ከኢትዮጵያ መንገዶች ባለስልጣን ጋር በመመካከር የክልሉን ገጠር መንገዶች በሚመለከት የትራፊክ መቆጣጠሪያ ምልክቶችን ወይም መሣሪያዎችን ዲዛይን ያዘጋጃል፤ በአስፈላጊው የገጠር መንገድ ላይ ያኖራል ወይም እንዲተከሉ ያደርጋል፤
8. ለጋራ አገልግሎት እንዲውል በየትኛውም አካል ኃላፊነት የሚገነባውና የሚጠገነው ማናቸውም መንገድ ደረጃውን ጠብቆ ሲያገኘው መንገዱን ተረክቦ ያስተዳድራል፤
9. በህብረተሰቡ አማካኝነት የሚገነቡ የማህበረሰብ መንገዶችን በሚመለከት ሥራዎችን ያስተባብራል፤ ተፈላጊውን የቴክኒክ ድጋፍና የስልጠና አገልግሎት ይሰጣል፤
10. የገጠርም ሆነ የማህበረሰብ መንገዶች አስተማማኝ የመንገድ ጥገና ዕቅድ ተዘጋጅቶላቸው ወይም ብቁ የጥገና ሀይል ኖሯቸው እንዲገነቡ የሚያስችላቸውን መመሪያ ያዘጋጃል፤ በተግባር ላይ እንዲውል ያደርጋል፤
11. የገጠር መንገዶችን ከጉዳትና አግባብ ካልሆነ የመንገድ አጠቃቀም የተነሣ የሚከሰቱ እንቅፋቶችን ያስወግዳል፤ እንዲወገዱ ያደርጋል፤
12. በክልሉ መደበኛና መደበኛ ያልሆኑ የትራንስፖርት አገልግሎቶች እንዲስፋፉ ያደርጋል፤
13. በክልሉ ውስጥ መንገዶችን በራሱ ሀይል ይገነባል፤ ይጠግናል ወይም እንደአስፈላጊነቱ በክልሉ መንግስት የልማት ድርጅቶች ወይም በግል የሥራ ተቋራጮች አማካኝነት እንዲገነቡ ወይም እንዲጠገኑ ያደርጋል፡፡
14. ለመንገዶች የሚውል ልዩ ልዩ የማቴሪያል ጥናቶችን ያከናውናል፤ እንዲያከናውኑ ያደርጋል፤ የግንባታ ማቴሪያሎች ለግንባታ ከመዋላቸው በፊት ጥራታቸውን በተመለከተ የብቃትና የጥራት ፍተሻ ያደርጋል፤ ያከናውናል፤
15. ለመንገዶች ግንባታና ጥገና ስራ የሚያስፈልገውን የሰው ኃይል ያሰለጥናል፤ እንዲሰለጥን ያደርጋል
16. የመንገዶችን ግራና ቀኝ አካባቢዎች ጨምሮ ለስራው የሚያስፈልገውን የመሬት መጠንና ሌሎች ሰዎችም ሆነ ድርጅቶች በዚህ መሬት ሊጠቀሙ የሚችሉበትን ሁኔታ እያጠና ስልጣን ላለው የክልሉ መንግስት በማቅረብ ያስወስናል፤

17. ለመንገዶች ግንባታና ጥገና ስራ እንዲሁም ለካምፕና ለቢሮ አገልግሎት፣ ለግንባታ ቁሳቁሶች ማምረቻ፣ ለመሳሪያ ማሰራጨያ፣ ለመዳረሻ መንገዶች እንዲሁም አፈርና ድንጋይ ለማስወገድ የሚያስፈልገውን መሬት እና እንደ ድንጋይ፣ አሸዋና አፈር የመሳሰሉትን የተፈጥሮ ሀብቶች ያለ ክፍያ በነጻ ይጠቀማል። ሆኖም መሬቱ የግለሰብ ይዘታ ከሆነ ለመሬቱና በመሬቱ ላይ ላረፉ ወይም ለሚገኙ ንብረቶች በህግ መሰረት ካሳ ይከፍላል ወይም ትክ ይሰጥ ዘንድ ሁኔታዎችን በማመቻቸት ይረዳል።
18. የተቋሙን ጋራሻ በበላይነት ያስተዳድራል; ለመንገድ ግንባታና ጥገና የሚያገለግሉ ማሽኖችና ተሽከርካሪዎችን ይጠግናል።
19. የትራንስፖርት አገልግሎቶች አቅርቦት በተቀናጀ መንገድ እንዲፈፀምና የክልሉን የልማት ስትራቴጂዎች በተሟላ ሁኔታ እንዲያገለግል መደረጉን ያረጋግጣል።
20. የትራንስፖርት አገልግሎቶች አስተማማኝና ደህንነታቸው የተጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ የሚያስችል የቁጥጥር ሥርዓት እንዲዘረጋና ሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል።
21. የአገሪቱን የትራንስፖርት ፖሊሲዎች መሰረት በማድረግ በክልሉ በሚገኙ ውሃ አካላት ላይ የትራንስፖርት አገልግሎት እንዲስፋፋ ያበረታታል፣ ፈቃድ ይሰጣል፣ ያድሳል፣ ይሰርዛል።
22. በክልሉ የትራንስፖርት መሰረተ-ልማት አገልግሎት እንዲስፋፋ፣ እንዲሻሻልና እንዲጠገን ያደርጋል።
23. በከተማ እና በገጠር የታክሲ አገልግሎት ላይ ለሚሰማሩ ድርጅቶችና ግለሰቦች የአሰራር መመሪያ ያወጣል። አፈጻጸሙን ይከታተላል።
24. በክልሉ ውስጥ ለሚቋቋሙ የተሽከርካሪ ጥገና ጋራገሮች፣ የአሽከርካሪ ማሰልጠኛ ተቋማትና ለተሽከርካሪ አመታዊ የቴክኒክ ምርመራ ተቋማት የሚመሩበት የአፈጻጸም መመሪያ ያወጣል። ይከታተላል አፈጻጸሙን ይቆጣጠራል።
25. ለሚሰጡ የትራንስፖርት አገልግሎት የሚያስከፍሉትን ታሪፍ በጥናት ላይ ተመስርቶ ያወጣል። ተግባራዊነቱን ይከታተላል። ይቆጣጠራል።
26. የሕዝብና የጭነት ማመላለሻ መናኸሪያዎች እንዲቋቋሙ ያደርጋል፣ የአሰራር ስርዓቱን ይዘረጋል።
27. የመንገድ ትራንስፖርት ሕጎች መከበራቸውን ይከታተላል፣ እርምጃ ይወስዳል።
28. በክልሉ የመንገድ ደህንነት ካውንስል እንዲቋቋም ስልት ይቀይሳል።

- 29. የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ አደጋ ሲከሰት ወይም በሌሎች አስፈላጊ ምክንያቶች የንግድ ማመላለሻ ተሽከርካሪዎችን በአስፈላጊው ቦታና መስመር ደልድሎ ያሰማራል፤ ይከታተላል፤
- 30. ከሌሎች ባለድርሻ አካላት ጋር የመንገድ ትራፊክ አደጋ ለመከላከል በቅንጅት ይሠራል፤
- 31. የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ ወል ይዋዋላል፤ በስሙ ይከሰሳል ይከሰሳል፤
- 32. ዓላማውን ለማስፈጸም የሚችሉ ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 17

የከተማ ልማትና ኮንስትራክሽን ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1. የከተማና የገጠር ትስስር እና የከተሞች የእርስ በርስ ትስስር እንዲጠናከር ስትራቴጂ ይቀይሳል ተግባራዊ ያደርጋል፤
- 2. አግባብ ባለው ሕግ የክልሉን የከተማ መሬት አስተዳደር ሥርዓትን ያስፈጽማል፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤ የከተማ መሬት አቅርቦትና አስተዳደር ሥርዓት ይዘረጋል፤
- 3. የከተማ ምግብ ዋስትና እና የሴፍትኔት ፕሮግራምን ያስተባብራል ከሚመለከታቸውም አካላት ጋር በመቀናጀት ይደግፋል፤ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤ ዘላቂነት ካለው የልማት ተግባር ጋርም ያስተሳስራል፤
- 4. የከተሞችን የደረጃ መመዘኛና ደረጃ ይወስናል፤ ዕውቅና እንዲያገኙ ያደርጋል፤
- 5. ከተሞች የአካባቢያቸው የልማት ማዕከል እንዲሆኑ የተቀናጀ ድጋፍ ይሰጣል፤
- 6. የከተሞች ልማት ከገጠር ልማት እና ከድህነት ቅነሳ ጋር በተቀናጀ መንገድ የሚከናወንበትን ሁኔታ በሚመለከት ጥናት ያደርጋል፤ ተግባራዊ እንዲሆን ያግዛል፤ አፈጻጸሙን ይከታተላል፤
- 7. በከተሞች ዘመናዊ መሰረተ-ልማት እንዲስፋፋ ጥረት ያደርጋል፤ ለተለያዩ አገልግሎቶች የሚውል የለማ መሬት ያዘጋጃል፤
- 8. የክልሉን ከተሞች ፕላን ያዘጋጃል፤ አተገባበራቸውን ይከታተላል፤ ድጋፍ ይሰጣል፤
- 9. በከተማ ፕላን ዝግጅት ለሚሰማሩ አማካሪዎች የብቃት ማረጋገጫ ይሰጣል ደረጃቸውን ይወስናል፤ ፈቃድ ይሰጣል፤ ይሰርዛል፤
- 10. ከተሞች የሚያመነጩቸውን ደረቅና ፈሳሽ ቆሻሻዎች የሚወገድበትንና ውበት ያላቸው የመናፈሻ አገልግሎቶች የሚመሰረቱበትን የአሰራር ሥርዓት ይዘረጋል፤ ድጋፍ ያደርጋል፤

11. በከተሞች ለሕዝብ ልማት ሲባል ለመንግስታዊ ፕሮጀክቶችና ለሌሎች አገልግሎቶች ለሚዛወሩ ይዘታዎችና ከይዘታቸው ለሚፈናቀሉ ሰዎች ካሳ የሚከፈልበት ሥርዓት እንዲዘረጋ ያደርጋል አፈፃፀሙን ይከታተላል፤
12. ለተለያዩ አገልግሎቶች የሚውል የለማ መሬት ያዘጋጃል፤ ለተገልጋይ ያቀርባል፤ የአቅርቦቱን ፍትሐዊነት ያረጋግጣል፤ የተላለፈ መሬት ሕጋዊነቱን ተከትሎ ለልማት መዋሉን ይከታተላል፤ ሕገ-ወጥ ግንባታዎችን ይቆጣጠራል፤ ሕጋዊ ሥርዓትን ያስይዛል፤
13. የመሬትና የንብረት ዋስትና ካሳ ሥርዓት ይዘረጋል፤
14. በቴክኖሎጂ የተደገፈና ወጥ የሆነ የከተማ መሬት ይዘታ ምዝገባና የአድራሻ መረጃ ሥርዓት በክልሉ ይዘረጋል፤
15. በከተሞች የልማትና መልካም አስተዳደር ሥራዎች ላይ ነዋሪው ህዝብ በተደራጀ አግባብ እንዲሳተፍ ለማስቻል የአሠራር ሥርዓት ይዘረጋል፤ የማስፈጸም አቅም ይገነባል፤ ያስተባብራል፤ አፈጻጸሙን ይከታተላል፤
16. በክልሉ የሚካሄደውን የቤቶች ልማት ፕሮግራሞችን ይመራል፤ የቴክኒክ ድጋፍ ይሰጣል፤ ይቆጣጠራል የከተማ ነዋሪ ሕዝብ ከአቅሙ ጋር የተመጣጠነ የመኖሪያ ቤት እንዲሰራ ስልት ይቀይሳል፤ ተግባራዊነቱን ይከታተላል፤
17. የፌዴራልና የክልሉ መንግስት የግንባታ ኮዶች፣ ስታንደርዶችና ሕጎች መከበራቸውን ያረጋግጣል፤ የዲዛይንና የግንባታ ሥራዎችን ደረጃ ይወሰናል፤
18. በግንባታ ዘርፍ ለሚሰማሩ የምህንድስና ባለሙያዎች፣ አማካሪዎችና ሥራ ተቋራጮች ይመዘግባል፤ የሙያ ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሰጣል፤ ያድሳል፤ ይሰርዛል፤
19. በክልሉ መንግስት ለሚገነቡ ሕንፃዎች የዲዛይንና የግንባታ ውሎች ስለሚይዟቸው የውል ቃሎችና የቴክኒክ መመሪያ ያዘጋጃል፤
20. በክልሉ መንግሥት ለሚካሄዱ ግንባታዎች የዋጋ ጥናት ያካሂዳል፤ የምህንድስና ግምት ያዘጋጃል፤ ተግባራዊ መሆኑን ያረጋግጣል፤
21. የኮንስትራክሽን ግብዓት በላቦራቶሪ እየተፈተሽ ለግንባታ አገልግሎት መዋሉን ያረጋግጣል፤
22. የክልሉን የኮንትራክሽንና የዲዛይን ሥራዎች ፍላጎት ያጠናል፤ ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል፤
23. አግባብ ላለው አካል በሕግ የተሰጠው ሥልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ የኮንስትራክሽን ሥራ ደረጃዎች ያወጣል፤ መከበራቸውንም ይከታተላል፤

- 24. የኮንስትራክሽን ዘርፍን እንቅስቃሴ ይመራል፣ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤
- 25. በአማካሪዎች ወይም በሌላ አካላት ለሚሰሩ ዲዛይኖች የማወዳደሪያ ዝክረ ተግባር ያዘጋጃል፤ የአማካሪ ደረጃ ይወሰናል፤ የአማካሪዎችን ወርሃዊ የግንባታ ሂደት ሪፖርት ይገመግማል፤ የአገልግሎት ክፍያቸውን ያፀድቃል፤
- 26. በአማካሪዎች ወይም በሌላ አካል የተሰሩ ዲዛይኖችን ይመረምራል፤ ያፀድቃል፤ ክፍያዎችን ያፀድቃል፤
- 27. የኮንስትራክሽን ኢንዱስትሪ ልማትና የቁጥጥር ሥራዎችን ያከናውናል፤
- 28. የዘርፉን የሰው ሀብት ልማትና ደረጃዎች ዝግጅት ሥራዎችን ተግባራዊ ያደርጋል፤ የሚመለከታቸውን አካላትም ያስተባብራል፤
- 29. በመንግስትም ሆነ በግል ተቋማት በህንፃ አዋጁ በተካተቱ እና ወደፊትም በሚካተቱ ከተሞች ለሚገነቡ ህንፃዎች ዲዛይን ይገመግማል፤ የግንባታ ፈቃድ እና የመጠቀሚያ ፈቃድ ይሰጣል፤
- 30. የህንፃ ሹም ጽህፈት ቤቶችን ያደራጃል፤ ይመራል፤ ይቆጣጠራል፤ የግንባታ ግብአት ጥናትና ምርምር ያካሂዳል፤ ከፍተኛ የትምህርት ተቋማትን በጥናትና ምርምር ሥራው እንዲሳተፉ ያስተባብራል፤
- 31. በክልሉ የዲዛይንና የኮንስትራክሽን ዘርፍ ለተሰማሩ አማካሪዎች፣ ኮንትራክተሮች እና ባለሙያዎች የአቅም ግንባታ ሥራዎችን ያከናውናል፤
- 32. በግንባታ ሥራ ሰፊ የሥራ ዕድል እንዲፈጠር ግንባታዎች ጉልበት ተኮር እንዲሆኑ ያበረታታል፤
- 33. የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ ዉል ይዋዋላል፤ በስሙ ይከሰላል ይከሰሳል፤
- 34. ዓላማውን ለማስፈፀም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 18

የሰላም ግንባታና ፀጥታ ቢሮ

ቢሮ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1. በክልሉ ውስጥ ሕግና ሥርዓት መከበሩንና የኅብረተሰቡ ደህንነት መጠበቁን ይከታተላል፤ ያረጋግጣል፤
- 2. በክልሉ የተጀመረውን ልማት በአስተማማኝ ሁኔታ ለማስቀጠል ሰላምና መረጋጋትን የሚያሰፍኑ ሰፋፊ የምክክርና ውይይት መድረኮችን ያዘጋጃል፤

3. በወሳኝ ክልላዊ ጉዳዮች ዙሪያ የጋራ መግባባት እንዲመጣ በትኩረት ይሠራል፤
4. በአገሪቱና በክልሉ ሕገ መንግስት የተቀመጡ የህዝብ ሰላም፣ ደህንነትና ነፃነት ጉዳዮች እንዲከበሩ እና እንዲረጋገጡ ፖሊሲዎችን ይተገብራል፤ የአመራርና የቴክኒክ ድጋፎችን ያደርጋል።
5. የህዝቦችን ጥቅም ሊጎዱ የሚችሉ እና የሚቃጠሉ የሙስናና የወንጀል እንቅስቃሴዎችን መከላከል የሚያስችል ስልት ይቀይሳል፤ በሥራ ላይ መዋሉን ይቆጣጠራል፤
6. ለተፈጥሮና ሰው ስራሽ አደጋዎች ተገቢውን ቅድመ ዝግጅት ያደርጋል፤ አደጋ ሲከሰት ፈጣን ምላሽ ይሰጣል፤
7. በክልሉ ውስጥ የሚኖሩ ዜጎች በተገቢ ሁኔታ ህጋዊ ጥበቃ እንዲያገኙ ድጋፍ ይሰጣል፤
8. ለአካባቢያዊ ግጭቶች መንስኤ የሆኑ ጉዳዮችን በጥናት ይለያል፤ ህብረተሰቡን ወደ ግጭትና አለመረጋጋት የሚያመሩ ሁኔታዎችን ነቅሶ በማውጣት የመፍትሄ አቅጣጫዎችን ያመላክታል፤
9. የሕዝብና የአገር ሰላም እንዲጠበቅ አግባብ ካላቸው የፌዴራልና የአጎራባች የክልል መንግሥታት አካላት ጋር ተባብሮ ይሠራል፤ ያለውን ቅንጅትና ትብብር ያጠናክራል፤
10. አጎራባች ክልሎች አዋሳኝ ቦታዎች፣ በክልሉ ውስጥ በዞን፣ በልዩ ወረዳ፣ በከተማ አስተዳደሮች፣ በወረዳዎች እና በቀበሌዎች መካከል የሚነሱ አለመግባባቶችና ግጭቶችን በዘላቂነት እንዲፈቱ ባህላዊ፣ ፖለቲካዊና አስተዳደራዊ መፍትሄዎችን ያፈላልጋል፤
11. በክልሉ ውስጥ ሰላም መጠበቁን ለማረጋገጥ ከአዋሳኝ የክልል መንግሥታት ጋር በኃይማኖትና እምነት ተቋማትና ተከታዮቻቸው መካከል ሰላም፣ መከባበርና መቻቻል እንዲሰፍን የሙያዊ ምክር፣ ወይይት እና የአመራርና ድጋፎችን ያደርጋል፤
12. በአህጉራዊና እና በዓለም አቀፍ ደረጃ ስጋት የሆነውን የኃይማኖት አክራሪነትና ጽንፈኝነት ችግሮችን በክልሉ እንዳይከሰቱ የመከላከል ሚናዎቹን ለሰላም፣ ለመረጋጋትና በፍቅር አብሮ የመኖር እሴቶች ለማሳደግ በሚችል አግባብ አጠናክሮ ያስፈጽማል፤
13. በክልሉ ውስጥ የሚገኙ የሕግ አስከባሪ አካላት ዲሞክራሲያዊ አመለካከታቸው እንዲዳብርና በሕገ-መንግስትና በሰብአዊ መብቶች ረገድ ግንዛቤያቸውን ለማሳደግ ይሠራል፤
14. በየደረጃው የሚቀርቡ የሰላማዊ ሰልፍ ጥያቄዎችን በሕግ አግባብ መሆኑን ይከታተላል፤ የሚደረጉ ሰልፎችን ከተፈቀደለት ዓላማ ውጪ እንዳይሆን እና በሰላማዊ መንገድ መፈጸሙን ይከታተላል፤ ያረጋግጣል፤

- 15. የክልሉ የፀጥታ ኃይል ለአገር ሠላምና ደህንነት አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ አገር መከላከያ ሠራዊት ጋር እንዲሰማራ ያደርጋል፤
- 16. የፀረ-ሠላም ኃይሎችን እንቅስቃሴ ይከታተላል፤ በዚህም የሚፈጠሩ ችግሮችን ለመፍታት የሚያስችሉ አሰራሮችን አጥንቶ ተግባራዊ ያደርጋል፤
- 17. በክልሉ ውስጥ ባሉ አስተዳደር እርከኖች መካከል የሚነሱ የአስተዳደር ወሰን የማካለል ጥያቄዎች በሠላማዊ መንገድ እንዲፈቱ ከሚመለከተው አካል ጋር በመሆን ይሰራል፤
- 18. የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ አደጋዎች በአስቸኳይ በቁጥጥር ሥር ለማዋል እንዲቻል ሲታዘዝ የፀጥታ ኃይል ያሰማራል፤
- 19. የፀጥታ መደፍረስ ወይም የተፈጥሮ አደጋ ሲከሰት በሚወስደው የመከላከል እርምጃ በሴቶች በህፃናት ላይ ጉዳት እንዳይደርስ የጥንቃቄ እርምጃ ይወስዳል፤
- 20. የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ ወል ይዋዋላል፤ በስሙ ይከሰሳል ይከሰሳል፤
- 21. ከሚመለከተው የመንግሥት አካል የሚሰጡ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 19

የገጠር መሬት አስተዳደር እና ኢንቨስትመንት ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1. ለመሬት ተጠቃሚ አርሶ አደሮች ወይም ድርጅቶች የይዘታ የመጠቀሚያ መሬት ትክክለኛ ስፋት በመወሰን በካዳስተር ተቱ ብተር ለመስጠት የአሰራር ማንዋል በማዘጋጀት አፈጻጸሙን ይከታተላል፤ ቆራል፤
- 2. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር የክልሉን የመሬት ዓይነትና መጠን አጥንቶና መዝግቦ ይይዛል፤ ያስተዳድራል፤ አጠቃቀሙን ይወስናል፤ ይቆጣጠራል፤ ውጤታማነቱን ይገመግማል፤ እንደ አስፈላጊነቱ መረጃውን ለተጠቃሚዎች ይሰጣል፤
- 3. መሬት በተለያዩ ምክንያቶች እንዳይጎሳቆል ወይም ምርታማነቱን እንዳያጣና ከጥቅም ውጭ እንዳይሆን የመሬት ተጠቃሚዎች በይዘታቸው ላይ የተለያዩ እንክብካቤዎች እንዲያደርጉ ትምህርት ይሰጣል፤ የማትጊያ ዘዴዎችን ይቀይሳል፤ ግዴታቸውን በማይወጡ ላይ አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል፤
- 4. በመሬት የመጠቀም መብት የተሰጣቸው ግለሰቦች/ድርጅቶች/ የያዙትን መሬት የመጠቀም መብት በውርስ/በስጦታ/በኪራይ/ የሚያስተላልፉበትን እና ሌሎች መሬትን ለማስተዳደር የሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎችን ይቀርጻል፤ ሲፈቀድም ያስፈጽማል፤

5. የግል ባለሀብቶች በመሬት ላይ የልማት ሥራ ከመጀመራቸው በፊት የአጠቃቀም እቅዳቸውን እየገመገመ ያፀድቃሉ፤ በዕቅዱ መሰረት ተግባራዊ መሆኑን ይከታተላል፤
6. የክልሉን የመሬት አጠቃቀምና አስተዳደር መረጃዎችን ለማደራጀት ሥርዓት ይዘረጋል፤ ክልላዊ የመረጃ ቋትይመስርታል፤ መረጃዎችን ያሰባስባል፤ ትንተና እያካሄደ ወቅታዊ ማስተካከያዎችን ያደርጋል፤ በአካባቢና በተፈጥሮ ሀብት ልማት ዘርፍ ፍላጎት ላላቸው ተጠቃሚዎች ዝግጁ ያደርጋል ያሰራጫል፤
7. የክልሉ የልማት ስትራቴጂዎችና ፖሊሲዎች ዘላቂ የመሬት አጠቃቀምን መሰረት አድርገው እንዲተገበሩ ክልል አቀፍ መሪ የመሬት አጠቃቀም ዕቅድ ያዘጋጃል፤
8. በክልሉ የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም በሚመለከቱ ጉዳዮች አግባብ ላላቸው አካላት የቴክኒክ ምክርና ድጋፍ ይሰጣል፤
9. የገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም የሕግ ማዕቀፎችን ያዘጋጃል፤ የሚመለከተው አካል ሲያፀድቅም በበላይነት ይተገብራል፤ ይደግፋል፤ ይቆጣጠራል፤ ዝርዝር የአሠራር ሂደቶችን ፣ ማንዋሎችን እንዲሁም ሌሎች የሥነ-ምድር መረጃ ማሰባሰቢያና ማሰራጨ ቅፅፅዎችን በማዘጋጀት ያሰራጫል፤
10. መሬት በተለያዩ ምክንያቶች እንዳይጎሳቆል ወይም ምርታማነቱን እንዳያጣና ከጥቅም ውጪ እንዳይሆን የመሬት ተጠቃሚዎች በይዘታቸው ላይ የተለያዩ እንክብካቤዎች እንዲያደርጉ ትምህርት ይሰጣል፤ የማትጊያ ዘዴዎችን ይቀይሳል፤ ግዴታቸውን በማይወጡ ላይ አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል፤
11. ለህዝብ ጥቅም ሲባል ይዘታውን እንዲለቅ ለሚደረግ የገጠር መሬት ባለይዘታ ተመጣጣኝ ካሳ ማግኘት እንዲችል ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን ይሰራል፤ አፈጽጸሙንም ይከታተላል፤ ድጋፍ ያደርጋል፤
12. ከገጠር መሬት የይዘታና የመጠቀም መብት ጋር ተያይዞ የሚነሱ አቤቱታዎች፣ አለመግባባቶችና ቅሬታዎችን በማጣራት ተገቢውን አስተዳደራዊ ምላሽ ይሰጣል፤
13. አዲስ የይዘታና የመጠቀም መብት በመለየት በህጉ መሠረት የመሬት አቅርቦት ያመቻቻል፤ ለሚመለከተው አካል አቅርቦ ያስፀድቃል፤ አስፈላጊውን ውል እንዲይዙ ያደርጋል ድጋፍ ያደርጋል፤ ይቆጣጠራል፤ ግዴታቸውን በማይወጡ ተጠቃሚዎች/ ባለይዘታዎች ላይ አስፈላጊውን አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል፤
14. በገጠር መሬት ላይ ለሚሰማሩ አልሚ የግል ባለሀብቶች በሕጉ መሠረት የመሬት አቅርቦት ያመቻቻል፤ ለሚመለከተው አካል አቅርቦ ያስፀድቃል፤ አስፈላጊውን ውል እንዲይዙ

ያደርጋል፤ የመጠቀም መብት ያስከብራል፤ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን አፈጻጸማቸውን በመከታተል ድጋፍ ያደርጋል፤ ይቆጣጠራል፤ ግዴታቸውን በማይወጡ ተጠቃሚዎች/ባለይዘታዎች ላይ አስፈላጊውን አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል፤

15. በግል፣ በጋራ፣ በወልና በመንግስት የገጠር መሬት ይዘታዎች ላይ መረጃ በማሰባሰብ፣ በማጠናከርና በመተንተን ጥራት ያለውና ወቅታዊ መረጃ ለተጠቃሚው ያደርሳል፤ ክልላዊ የገጠር መሬት የካዳስተር እና ሌሎች መሬቻዎች ቋት በመፍጠር ለተገልጋዩ እንዲደርሱ ያደርጋል፤ የማሳን የመረጃ ለውጥ በየጊዜው በመከታተል በመመዘገብ ወቅታዊ ያደርጋል፤

16. የገጠር መሬት ምዝገባ ሥርዓት ይዘረጋል፤ ይተገብራል፤ አፈጻጸሙንም ይደግፋል፤ በገጠር መሬት አስተዳደርና አጠቃቀም የሚከናወኑ ሥራዎች በበላይነት ያቅዳል፤ ይፈፅማል፤ ይከታተላል፤ ሪፖርቱንም ለሚመለከተው አካል በወቅቱ ያደርጋል፤

17. አካባቢያዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ከማህበራዊ አገልግሎት አንፃር ጠቁሜታቸው የጎሉ የገጠር መሬቶችን ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በጥናት በመለየት የይዘታና የመጠቀም መብት ያረጋግጣል፤

18. ለክልሉ ልማትና ዕድገት የሚያስፈልጉ የገጠር መሬት የካዳስተር ቅየሳ፣ የካርታና ሌሎች የሥነ ምድር መረጃ ያሰባስባል፤ ይተነትናል፤ ጥናት ያደርጋል፤ ወቅታዊ ማስተካከያዎችን እያደረገ ተግባራዊ ያደርጋል፤

19. የገጠር መሬትን ለተሻለ ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና አካባቢያዊ ተጠቃሚነትን በዘላቂነት ለማረጋገጥ እንዲቻል በተለያዩ ደረጃ የገጠር መሬት አጠቃቀም እቅድ ያዘጋጃል፤ አተገባበሩን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤ በሚወጣው የአጠቃቀም እቅድ መሠረት ግዴታቸውን በማይወጡ ተጠቃሚዎች ባለይዘታዎች ላይ አስፈላጊውን አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል፤

20. ስለ ኢንቨስትመንት የወጡ ፖሊሲዎች እና ህጎች በክልሉ ውስጥ በትክክል መፈጸማቸውን ያረጋግጣል፤ ይቆጣጠራል፤

21. የሚቀርቡትን የኢንቨስትመንት ጥያቄዎች መርምሮ አግባብ ባላቸው የኢንቨስትመንት አዋጆችና ደንቦች መሰረት የተደነገጉትን አስፈላጊ መስፈርቶች አሟልተው ሲገኙ የኢንቨስትመንት ፈቃድ ይሰጣል፤ አፈጻጸሙን ይከታተላል፤ ከዚህም የመነጨውን የአገልግሎት ክፍያ ይሰበስባል፤

22. የክልሉ ነባር ብሔረሰቦች በኢንቨስትመንት እንዲሳተፉ እና እንዲበርታቱ ልዩ ትኩረት ይሰጣል፤ ዝርዝሩ በክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ ይወስናል፤

- 23. በኢንቨስትመንት ህጎች ላይ የሠፈሩ ወይም ለኢንቨስትመንት እንቅስቃሴ ጉጂ የሆኑ ጥፋቶች ተፈጽመው ሲገኙ እንደአስፈላጊነቱ የሰጠውን ፈቃድ ይሰርዛል፤ ጥፋቱን የፈፀሙትን ሰዎች በህግ እንዲጠየቁ ያደርጋል፤
- 24. የኢንቨስትመንት ፈቃድ የተሰጣቸውን ባለሀብቶች የሚያቀርቡት የማበረታቻ ጥያቄዎች የህጉን ድንጋጌዎች አሟልተው የቀረቡ መሆናቸውን አረጋግጦ ተገቢውን ውሳኔ ይሰጣሉ፤
- 25. በክልሉ ውስጥ የሚገኘውን የሀብት ክምችትና የኢንቨስትመንት እድል መረጃዎችን ያሰባስባል፤ ያጠናቅራል፤ መረጃዎችን ለባለሀብቶች ያሰራጫል፤ ተጨባጭ የኢንቨስትመንት ኘሮጃዎችን ያስተዋውቃል፤
- 26. ኢንቨስትመንት ለማስፋፋት የሚረዳ ኤግዚቢሽኖች፣ ስብሰባዎች፣ ሥልጠናዎች፣ ሴሚናሮችና የመሳሰሉትን እንደአግባቡ በክልሉና ከክልሉ ውጭ ያካሂዳል፤
- 27. በክልሉ ውስጥ የሚካሄደውን የኢንቨስትመንት እንቅስቃሴ አስመልክቶ ተገቢውን የምክርና የመረጃ አገልግሎት ይሰጣል፤
- 28. በክልሉ ውስጥ በሀብት ክምችትና የኢንቨስትመንት አማራጭ እድል የተጠናቀሩ መረጃዎችን እንዲሁም ስለክልሉ የኢንቨስትመንት እንቅስቃሴ ሪፖርቶችን ለክልሉና አግባብ ላለው የፌዴራል መንግሥት አካላት ያስተላልፋል፤
- 29. በክልሉ ኢንቨስትመንትን ለማስፋፋት ከባለሀብቶች፣ በመንግሥታዊ መ/ቤቶችና ከሌሎች ኢንቨስትመንትን በተመለከተ አግባብነት ካላቸው አካላት መካከል ግንኙነት እና ትብብር እንዲኖር ያደርጋል፤ ያስተባብራል፤ የቆጣጠራል፤
- 30. ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር በፌዴራል መንግሥት የኢንቨስትመንት ኮሚሽን በኩል ፍቃድ አግኝተው በክልሉ ውስጥ የሚንቀሳቀሱ የሀገር ውስጥም ሆነ የውጭ ሀገር ባለሀብቶችን የሥራ ተግባራት ይከታተላል፤
- 31. በክልሉ ውስጥ ያሉ የኢንዱስትሪ ፓርኮች ለክልሉ ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ የሚወሉበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤
- 32. የባለሀብቶች ፎረም እንዲዘጋጅ ያደርጋል፤ ድጋፍ ይሰጣል፤ ይወያያል፤
- 33. የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ በህግ መሰረት ወል ይዋዋላል፤ በራሱ ሥም ይከሰሳል፤ ይከሰሳል፤
- 34. ዓላማውን ለማስፈፀም የሚያስፈልጉ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፡፡

አንቀጽ 20

የፋይናንስ ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የክልሉ በጀት የፊስካል ፖሊሲ ማዕቀፍን መሰረት በማድረግ በየአመቱ በጀት ያዘጋጃል፤ በተፈቀደው በጀት መሰረት ክፍያ ይፈፅማል፤ የበጀቱን አፈፃፀም ያስተዳድራል፤ ይገመግማል፤ ይቆጣጠራል።
2. ከመንግስታዊና መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች የሚገኝ እርዳታና ብድር በማስተባበር ከክልሉ የልማት በጀት ዕቅድ ተጣጥሞ በስራ ላይ እንዲውል ያመቻቻል፤ ያቀናጃል፤ ይከታተላል።
3. በክልሉ የሚታዩ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮች ለማቃለል በስምምነት መሰረት የሚመጡ እርዳታዎች በስራ ላይ እንዲውሉ ድጋፍ ይሰጣል፤ ያስተባብራል፤ ያስተዳድራል፤ ተጨማሪ እርዳታዎች ለማግኘት የተለያዩ ፕሮጀክቶች በመቅረፅና እንዲቀረፅ በማድረግ እርዳታ ለሚሰጡ ድርጅቶች ያቀርባል።
4. በኢኮኖሚና ማህበራዊ ልማት ዘርፍ የተሰማሩ መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን ስራ ከሚመለከታቸው ጋር በመሆን ያስተባብራል፤ ይቆጣጠራል።
5. በክልሉ ለመስራት የሚፈልጉ የበጎ አድራጎት ድርጅቶችና ማኅበራት ፕሮግራሞችና ፕሮጀክቶችን የፕላንና ልማት ስራን ከሚመራ ተቋም እና ከሚመለከተው መስሪያቤት በሚያገኘው የውሳኔ ሀሳብ መሰረት የብቃት ምዘና ያደርጋል፤ የሥራ ውል ይፈራረማል፤ ያስተባብራል፤ የፕላንና ልማት ስራውን ከሚመራው ተቋም ጋር በጋራ ይከታተላል፤ ይገመግማል።
6. የክልሉ የመንግስት አካላት የፋይናንስ ፖሊሲዎችን፣ ህጎችን፣ ደንቦችንና መመሪያዎችን ተከትለው መስራታቸውን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤ ስለ ክልሉ ፋይናንስ አያያዝና አጠቃቀም ጥናት እያደረገ የመፍትሄ ሀሳብ ያቀርባል።
7. የክልሉን መንግስት የገቢ መሰብሰቢያ ደረሰኝ ያሳትማል፤ ያሰራጫል፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል።
8. የክልሉ መንግስት ከአገር ውስጥ ባንኮች የሚያገኘውን ብድር በክልሉ መንግስት ስም ተደራድሮ ይፈርማል፤ ብድሮችን እየተቆጣጠረ ያስተዳድራል፤
9. ዘመናዊ የበጀት አስተዳደር፣ የሂሳብ አያያዝ፣ የግዥና የንብረት አስተዳደር ስርዓት ይመሰርታል፤ ማስፈፀሚያ መመሪያ ያወጣል፤ የተቋማት ውስጥ አዲት ስርዓት

ያጠናክራል፣ አፈፃፀሙን ይቆጣጠራል፣ ይደግፋል፣ህጋዊ ማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል፣ እንዲወስድ ያደርጋል።

- 10. የክልሉ መንግስት አክሲዮኖች፣ የሚተላለፉና የማይተላለፉ የገንዘብ ሰነዶችና ሌሎች ተመሳሳይ የገንዘብ ሰነዶች ይይዛል፣ ይጠብቃል።
- 11. የክልሉን መንግስት የፋይናንስና ንብረት ኢንስፔክሽን ያከናውናል፣ እርምጃ ይወስዳል እንዲወስድም ያደርጋል’
- 12. የክልል መንግስቱን የፋይናንስ ክንውን ይዞታና አስተዳደር የሚያስረዳ ጠቅላላ መግለጫ በየወቅቱ ለክልሉ መስተዳድር ካቢኔ ያቀርባል፤ለዓመቱ ከተዘጋጀው በጀት ሌላ ተጨማሪ በጀት ማዘጋጀት አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝና በተገቢው አካል ሲፈቀድ አዘጋጅቶ ያቀርባል፤
- 13. የክልሉ መንግስት አካል የማይተዳደር ወይም ጥቅም ላይ ያልዋለ የክልሉ የመንግስት ሀብትና ንብረት ኃላፊ ሆኖ ያስተዳድራል፤
- 14. የመንግሥት ተሽከርካሪ አያያዝና አጠቃቀም ስርዓት የተከተለ እንዲሆን ያደርጋል።
- 15. የንብረት ባለቤት ይሆናል፣ ዉል ይዋዋላል፣ በስሙ ይከሳል ይከሰሳል፤
- 16. ዓላማውን ለማስፈፀም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 21

የፕላንና ልማት ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1. የክልሉን የረጅም፣የመካከለኛና የአጭር ጊዜ የልማት እቅድ ያዘጋጃል፣ አፈፃፀሙን ይከታተላል፤ ይገመግማል ሪፖርት በማዘጋጀት ለሚመለከታቸው አካላት ያቀርባል።
- 2. ከሚመለከታቸው የክልሉ መንግስት አካላት ጋር በመተባበር በረጅም በመካከለኛና በአጭር ጊዜ ዕቅዶች ውስጥ የሚንፀባረቁ በክልሉ መንግስት የሚከናወኑ ፕሮጀክቶችና ፕሮግራሞች እንዲጠኑና እንዲዘጋጁ ያደርጋል፣ይከታተላል፣ ይገመግማል፤
- 3. የየሴክተሩን እቅድ አፈጻጸም እየተከታተለና እየገመገመ የተቀነባበረ ሪፖርት በየሶስት ወሩ ለክልሉ መንግስት ያቀርባል፤
- 4. የየሴክተሩን እቅድ አፈጻጸም እየተከታተለና እየገመገመ የተቀነባበረ ሪፖርት ያቀርባል እንዲሁም የአደረጃጀት ማሻሻያ የሚያስፈልጋቸውን በመለየት ከሚመለከታቸው ተቋማት ጋር በመስራት ለመንግስት ያቀርባል፤

5. የክልሉን ሕዝብ ልማት በበላይነት ይመራል፤ ያስተባብራል፤ ይከታተላል፤ ይገመግማል ጥናቶችን ያካሂዳል፤
6. የክልሉን የመካከለኛ ጊዜ የማክሮ ኢኮኖሚ እና ፊሲካል ማዕቀፍ ያዘጋጃል ያስፀድቃል፤
7. የክልሉን መንግሥት የካፒታል ፕሮጀክቶች የአዋጭነት ጥናት ያካሂዳል፤ ይገመግማል፤ ያስፀድቃል፤
8. በክልሉ የታችኛውን የአስተዳደር ዕርከን ዓመታዊ የሀብት ማከፋፈያ ቀመር ያዘጋጃል፤ ለክልሉ ምክር ቤት እንዲጸድቅ ያቀርባል፤
9. የክልሉን የካፒታል ፕሮጀክቶችን አፈፃፀም ክትትልና ግምገማ ያደርጋል፤ ወቅታዊ ሪፖርት በማዘጋጀት አግባብነት ላላቸው አካላት ያቀርባል፤
10. የማክሮ ኢኮኖሚ ፖሊሲ አፈፃፀም ጥናት ያካሂዳል፤ የአፈፃፀም ማሻሻያ ሃሳቦችን በማጥናት ለመንግስት ያቀርባል፤
11. የክልሉን የልማት ክፍተት እና የመልማት አቅም ጥናት ያደርጋል፤
12. የክልሉን የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ገፅታ ጥናት ያደርጋል፤
13. የክልሉን ዓመታዊ የሀብት /ኢኮኖሚ አካውንት/ ግመታ ሰነድ ያዘጋጃል፤ ለክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት በማቅረብ ያስፀድቃል፤
14. የክልሉን የኢኮኖሚ፣ የማህበራዊና መልክክ ምድራዊ መረጃዎችን ይሰበስባል፤ ያደራጃል፤ ትንተና በማድረግ ለተጠቃሚዎች ያሰራጫል፤
15. የክልሉን የማህበራዊ ኢኮኖሚያዊ ልማት ስርጭትንና የመልክዓ ምድራዊ ገፅታን የሚያሳይ አትላስና ካርታ ያዘጋጃል፤
16. የክልሉ መንግሥት መስሪያ ቤቶች በሥራቸው ኃላፊነት የሚያመነጩትን ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን የማሰባሰብ፣ የማደራጀት፣ የመተንተንና ለተጠቃሚዎች ተደራሽ እንዲሆን የማድረግ እንዲሁም ስታንዳርዱንና ጥራቱን ጠብቆ እንዲዘጋጅ ድጋፍ፣ ክትትል እና ኦዲት ያደርጋል ፤ በመረጃዎች ኦዲት ግኝት መሠረት ተገቢውን የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል፤
17. የክልሉን የመረጃ ክፍተት ለማሟላት የጥናትና ምርምር ሥራዎችን ያከናውናል፤
18. የክልሉን የስታቲስቲክስ መረጃ ሥርዓት በማዘመን ለመንግስታዊ መስሪያ ቤቶች ድጋፍ ይሰጣል፤ ሥራውን ያስተባብራል፤ ይመራል፤
19. የሥነ- ህዝብ ጉዳዮችን በልማት ዕቅድ አካቶ ከመተግበር አኳያ መንግሥታዊና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን ያስተባብራል፤

- 20. በሥነ-ህዝብ ጉዳዮች የማህበረሰቡንና አመራር አካላትን ግንዛቤ ለማጎልበት የሚያስችሉ የትምህርትና ቅስቀሳ ሥራዎችን ያካሂዳል፤
- 21. የሥነ ህዝብና ልማት ጉዳዮችን በተመለከተ የጥናትና ምርምር ተግባራትን ያከናውናል፤
- 22. በየአስተዳደር እርከኑ የሚገኙትን የሥነ ህዝብ ም/ቤቶችን በማጠናከርና ባለድርሻ አካላትን በማስተባበር የ5 ዓመት የሥነ ህዝብ ፕሮግራም ያዘጋጃል፤ ለሥነ ህዝብ ም/ቤቱ በማቅረብ ያፀድቃል፤ ተግባራዊነቱን ይከታተላል፤ ይገመግማል አቅጣጫ ያስቀምጣል፤
- 23. በዕቅድና ፕሮጀክቶች ዝግጅት ክትትልና ግምገማ ዙሪያ የአቅም ግንባታ ሥራዎችን ተግባራዊ ያደርጋል፤
- 24. መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች እና ሲቪክ ማህበራት ሊሳተፉበት የሚችሉበትን የልማት መስክ እና የልማት ክፍተት ያለበትን አካባቢ በጥናት ይለያል፤ በክልሉ ለመስራት የሚመጡና ለፋይናንስ ቢሮ የሚቀርቡ ፕሮፖዛል እና ፕሮጀክት ከክልሉ የልማት አቅጣጫ አንጻር ከሚመለከታቸው ተቋማት ጋር በጋራ በመገምገም በሚሰጠው ውሳኔ መሰረት በፋይናንስ ቢሮ ውል እንዲያዝ ያደርጋል።
- 25. በክልሉ የሚሰሩ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች እና ሲቪክ ማህበራት አፈፃፀም የሚመለከታቸውን ሴክተር መስሪያቤቶችን በማስተባበር ሁሉንም አይነት ክትትልና ግምገማ ያደረጋል፤ ግብረ-መልስ ይሰጣል፤ ጥፋት ከተገኘም የሚመለከተው አካል እርምጃ እንዲወስድ ያደርጋል።
- 26. ዓላማውን ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስፈልጉ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 22

የውሃ እና ኢነርጂ ሀብት ልማት ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1. ስለ ውሃ ሀብት ጥበቃና አጠቃቀም የወጡ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎችን በመከተል የክልሉን ነባራዊ ሁኔታ ያገናዘቡ የማሲፊጸሚያ ህጎችን ያመነጫል፤ ለተግባራዊነታቸው ይሰራል፤ መከበራቸውን ያረጋግጣል፤
- 2. በክልሉ ውስጥ ሚገኙ ሽለቆዎችን፣ የተፈጥሮ ሀብቶችን ክምችትና ስርጭቶችን ያጠናል፤ መረጃዎችን ይሰበስባል፤ ይመዘግባል፤ ከሌሎች አካላት ጋር በመተባበር በሚካሄዱ ጥናቶች ይሳተፋል፤ በስራ ላይ ዕንዲውሉ የደርጋል፤

3. የክልሉ ውሃ ሀብት በልዩ ልዩ የግልጋሎት አይነቶች ሚዛናዊ በሆነ መንገድ መከፋፈሉንና ጥቅም ላይ መዋሉን ያረጋግጣል፤ ይቆጣጠራል፤
4. የክልሉን የውሃ ሀብት በሚመለከት ማንኛውንም የውሃ ሥራዎች ለመስራትና በጥቅም ላይ ለማዋል ፍቃድ ይሰጠዋል፤ ከፍተኛ ደረጃ የውሃ ሥራ ፈቃዶችን በሚኒስቴር መስሪያ ቤት እንዲሰጡ ያመቻቻል፤ ይቆጣጠራል፤
5. ለልዩ ልዩ ግልጋሎቶች ለሚውል ውሃ የጥራት ደረጃ ይወስናል፤ በተወሰነውም የጥራት ደረጃ መሰረት ፍላጎቶች የተወሰነውን የጤናማነት ደረጃ በክልሉ ውስጥ በሥራ ላይ መዋሉን የከታተላል ይቆጣጠራል፤
6. ከማዕከላዊ የሚኒስቴር መስሪያ ቤት ጋር በመወያየት የውሃ ሀብት አጠቃቀምን ይወስናል፤ ከክልሉ ተጨባጭ ሁኔታ ጋር በማዛመድ በሥራ ይተገብራል፤
7. በክልሉ በውሃ ሥራ ላይ የሚንቀሳቀሱ መንግሥታዊና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን ይተባበራል፤ የሥራ አፈጻጸማቸውን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤
8. የሜትሮሎጂና የኃይድሮ ጂኦሎጂ መረጃዎችን በመሰብሰብ ረገድ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር አስፈላጊውን ትብብር ያደርጋል፤ መረጃዎችን ለቀጣይ ጥናት ያደራጃል፤
9. የውሃ ሀብት ልማት ጥናቶችን ያካሄዳል፤ ዲዛይኖችን ይሠራል፤ መረጃዎችን ይሰበስባል ያደራጃል፤ በሥራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል፤
10. ንፁህ የመጠጥ ውሃ በክልሉ ከተሞችና የገጠር ሕብረተሰብ የሚዳረስበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤ አቅም በፈቀደ መጠን ለቤት እንስሳት የመጠጥ ውሃ አቅርቦትን ያመቻቻል፤
11. የክልሉ ሕብረተሰብና ባለሀብቶች በውሃ ሥራዎች ላይ እንዲሳተፉ ያበረታታል፤ ተገቢውን የሙያና የቴክኒክ እገዛ ያደርጋል፤ በክልል ደረጃ የሚሠሩ የውሃ ሥራዎች ፈቃድ እንዲያገኙ ያደርጋል፤
12. የመጠጥ ውሃ ተቋሞችን የእንክብካቤ መጠን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤ በውሃ ልገሳቸው አቅም ላይ ጥናት ያካሄዳል፤ በጥናቱ ውጤት ላይ የተመሰረተ መፍትሔ ይሰጣል፤
13. በሴክተሩ ለሚሠሩ ተቋማትና ባለሙያዎች የአቅም ግንባታ ሥራዎችን ያከናውናል፤
14. በዘርፉ በሥራ ላይ ለተሠማሩ አካላት የቴክኒክ ድጋፍ ያደርጋል፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

- 15. ለኢነርጂ አጠቃቀም የወጡ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች በመከተል የክልሉ ነባራዊ ሁኔታ ያገናዘቡ ሕጎችን ያመነጫል፣ ያወጣል፣ የወጡትንም በክልሉ ውስጥ መከበራቸውን ያረጋግጣል፣
- 16. በክልሉ የሚገኙ ለመካከለኛ እና ከፍተኛ መስኖ ልማት ሊውሉ የሚችሉ ማንኛውም እምቅ የውሃ ሀብት ያጠናል፣ ለመስኖ ልማት እንዲውሉ ያደርጋል፣
- 17. በክልሉ የሚገኙ ማንኛውንም የውሃ ሀብት ያስተዳድራል፣ ለልማት እንዲውሉ ያደርጋል፣ ይቆጣጠራል፣
- 18. ውሃ ነክ ጉዳዮች የማማከር፣ የውሃ ሥራ ፈቃድና ሙያዊ ማረጋገጫ የምሥክር ወረቀት ይሠጣል፣
- 19. በክልሉ ውስጥ ለሚካሄዱ የውሃ ሥራዎች የቁፋሮ ደረጃዎች ያወጣል፣ አስፈላጊውን ድጋፍ ይሰጣል፣ ሥራውም ከክልሉ ተጨባጭ ሁኔታ ጋር የወጡ ሕጎችን የተከተለ ስለመሆኑ ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፣
- 20. በክልሉ ውስጥ የኤሌክትሪክ ኃይል አቅርቦት ለማዳረስ በነዳጅ ኃይል የሚሠሩ አነስተኛ የውሃ ኃይል ማምንጫ ጣቢያዎች ስለሚቃቋሙበት ሁኔታ ያጠናል፣ ሲፈቀድም በሥራ ላይ እንዲውል ያደርጋል፣ አነስተኛ የኤሌክትሪክ ኃይልና ታዳሽ ኃይሎች የማመንጨትና የማሰራጨት ፈቃድ ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፣
- 21. የንብረት ባለቤት ይሆናል፣ ዉል ይዋዋላል፣ በስሙ ይከሰላል ይከሰሳል፣
- 22. የቢሮውን አላማዎች ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎችተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 23

የማዕድን ሀብት ልማት ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1. በክልሉ ውስጥ የማዕድን ሀብት ልማት እንዲስፋፋ ጥናቶችን ያካሂዳል፣ በሌሎች እንዲካሄዱ ያደርጋል፣ የክልሉን እምቅ የማዕድን ሀብቶች በዓይነት እና በመጠን ይለያል፣
- 2. በክልሉ ውስጥ የስነ-ምድር ጥናትና ምርምሮችን ያካሂዳል ወይም እነዚህን የመሳሰሉ ጥናትና ምርምሮች በማካሄድ ረገድ አግባብ ካላቸው የፌደራሉ መንግስት አካላት ጋር ተባብሮ ይሰራል።

3. የግልባሰ ሃብቶች በማዕድን ሀብት ልማት ስራዎች በስፋት እንዲሳተፉ ያነሳሳል፤ የተለያዩ የፕሮግራሞችን ስራዎችን በማከናወን ያበረታታል፤
4. ማዕድንን አስመልክቶ በሀገሪቱ የወጡ ህጎች በክልሉ ውስጥ በስራ ላይ ስለመዋላቸው ያረጋግጣል፤
5. ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር የባህላዊ፣ በአካባቢ፣ በልዩ አካባቢ እና በከፍተኛ ደረጃ የሚካሄድ የማዕድን ሀብት ፍለጋ፣ ምርመራ፣ ግኝት፣ ምርት እና ይዞ የመቆየት ፍቃዶችን ይሰጣል፣ ያሳድሳል፣ ይሰርዛል፤
6. በክልሉ ውስጥ የከበሩ ወይም በክፍል የከበሩ ማዕድናትን አመራረት፣ ግብይት እና አስተዳደር ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል፤
7. በባህላዊ እና አካባቢ የማዕድን ማምረት ስራዎችን ይደግፋል፤ በክልል ውስጥ ዜጎች በጥቃቅንና አካባቢ ተቋም ተደራጅተው በዚህ ተግባር ላይ ለመስማራት የሚያስችል የስራ ዕድል እንዲፈጠሩላቸው ያበረታታል፣ ፍቃድ ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፤
8. ህገ-ወጥ በሆነ መንገድ የሚከናወን ማናቸውም የማዕድናት ምርትና ዝውውር እንዲገታ አስፈላጊውን የቁጥጥር ስርዓት ይዘርጋል፣ ይቆጣጠራል፣ በህገ-ወጥ መንገድ ተይዘው የተገኙ ማዕድናትን በአግባቡ ተጠብቆ ህጋዊ ውሳኔ እንዲያገኙ ያደርጋል፤
9. በማዕድን ሀብት ልማት ሂደት የሚገኘውን ገቢ የሮያሊቲ፣ የመሬት ኪራይ እና ሌሎች ተዛማጅ አገልግሎቶች ክፍያዎችን ይሰበስባል ።
10. ማዕደንን የሚመለከቱ መረጃዎችን ይሰበስባል፣ ይተነትናል፣ ያደራጃል፣ ለተጠቃሚዎች ያሰራጫል፤
11. አግባብ ባላቸው የማዕድን ሀብት ልማት ማስፋፊያ ህጎች ከተፈቀደው ወሰን ሳያልፍ የክልሉን ኢኮኖሚ ለማሳደግና የህዝብን ጥቅም ለማስጠበቅ ሲባል በማዕድን ዘርፍ መንግስትን ያሳትፋል፤ ከባለሀብት ጋር እንዲቀናጅ ያደርጋል፤
12. የአምራች ማህበራት የፋይናንስ አቅም እንዲያደግ የብድር አግልግሎት የሚያገኙበት ምቹ ሁኔታ ያመቻቻል፤
13. ባህላዊ ወርቅ አምራቾች በማዕድን ህጎች፣ በስራ-አተ ጾታ፣ በአካባቢ ተጽዕኖ ላይ ስልጠና ይሰጣል
14. ባህላዊ የማዕድናት አምራቾች በጥቃቅንና አካባቢ አንተርፕራይዝ እንዲደራጁ ያመቻቻል፤ ይደፋል፤

- 15. በአምራች ማህበራት የአካባቢ ተጽእኖ የተገላቆሉ አካባቢዎችን መልሶ የማከም ስራ እንዲስራ ያደርጋል፤
- 16. የቢሮው ዓላማ እና ተግባር ጋር ተዛማጅነት ያላቸውን ትምህርታዊ የስልጠና ፅሁፎችን ያዘጋጃል፣ ያሳትማል፣ ያሰራጫል፤
- 17. የማዕድን ገቢን ለማዳበር የሚያግዙ ስልቶችን ይቀይሳል፤ የቢሮውን በጀትና የስራ ዕቅድ በማውጣት ሥራ ላይ ያውላል፣ ያስተዳድራል፤
- 18. የክልሉን ዕምቅ የማዕድን ሃብት በተለያዩ መገናኛ ዘዴዎች የማስተዋወቅ ሥራዎችን ይሰራል፤
- 19. የአካባቢ ተፅእኖ ግምገማ እንዲደረግ ከሚመለከታቸው መዋቅሮች ጋር በትብብር ይሰራል፤
- 20. የንብረት ባለቤት ይሆናል፣ የተመደበለትን በጀት፣ ሀብትና ንብረት ያስተዳድራል፣ የሥራ ውል ወይም የአገልግሎት ውሎችን ይዋዋላል፣ በስሙ ይከሰሳል፣ ይከሰሳል፤
- 21. አላማዎቹን ከግብ ለማድረስ የሚያስፈልጉ ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል ፤

አንቀጽ 24

የትምህርት ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1. በአገሪቱ የትምህርት ፖሊሲ መሰረት የክልሉን የትምህርት ዕቅድና ፕሮግራም ያዘጋጃል፣ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤
- 2. በክልሉ ለትምህርት የደረሱ ሁሉ የመማር ዕድል የሚያገኙበትን ስልት ይቀይሳል፣ መሠረታዊ ትምህርትን ለሁሉም እንዲዳረስ ያደርጋል፤
- 3. የክልሉ የትምህርት ጥራት በአገር አቀፍ ደረጃ የተወሰነለትን ስታንደርድ የጠበቀ መሆኑን ያረጋግጣል፤
- 4. የአገሪቱን የትምህርት ፖሊሲና ስታንዳርድ ተከትሎና የክልሉንና የአካባቢውን ሁኔታዎች በማገናዘብ የክልሉን አንደኛ ደረጃ ሥርዓተ ትምህርት ያዘጋጃል፣ ይተገብራል፣ እንዲሁም በትምህርት ሚኒስቴር የሚዘጋጀውን የሁለተኛ ደረጃ ሥርዓተ ትምህርት ሥራ ላይ ያውላል፤
- 5. በደረጃው ለማስተማር ብቁ የሚያደርጉ መመዘኛዎች መሟላታቸውን ያረጋግጣል፣ መምህራንንና የትምህርት ባለሙያዎችን ያሠለጥናል፣ እንዲሰለጥኑም ያደርጋል፤
- 6. የመጀመሪያ ትምህርትን በነባር ብሔረሰቦች አፍ መፍቻ ቋንቋ ለመስጠት ሥርዓተ ትምህርት ያዘጋጃል፣ ይተገብራል፤

7. በአገር አቀፍ ደረጃ ተዘጋጅተው ለክልሉ ትምህርት ቤቶች የሚሰጡ ፈተናዎችን ተከታትሎ ያስፈጽማል፤ በክልል ደረጃ ተዘጋጅተው የሚሰጡትን ፈተናዎችን ያዘጋጃል፤ የምስክር ወረቀቶችን ብቃት ያረጋግጣል፤
8. ለትምህርት አስፈላጊ የሆኑ የመማሪያና ማስተማሪያ መፃሕፍትና ሌሎች ድጋፍ ሰጭ ማጣቀሻ መጽሐፍት እንዲሁም ሌሎች የትምህርት መሳሪያዎች እንዲሟሉ ያደርጋል፤
9. በክልሉ የሚገኙትን የትምህርት ተቋማትን የሥራ አፈጻጸም ይገመግማል፤ ይከታተላል፤ እገዛ ይሰጣል፤
10. በክልሉ የትምህርት ተቋማትን ግንባታ ያካሂዳል፤ ያደራጃል፤ ደህንነታቸውን ይከታተላል፤
11. የክልሉን የአንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች፣ የሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶችና ኮሌጆችን ያደራጃል፤ ያስተዳድራል፤
12. በድርጅቶችና ባለሀብቶች ለሚቋቋሙ እስከ ኮሌጅ ደረጃ ላሉ የትምህርት ተቋማት ፈቃድ ይሰጣል፤ የብቃት ደረጃ ያረጋግጣል፤ ይቆጣጠራል፤
13. ለትምህርት ፕሮግራም ማስፈጸሚያ የሚሆኑ ፕሮጀክቶችን ያዘጋጃል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤
14. ለክልሉ ነባር ብሔረሰቦች፣ ለሴቶች፣ ለህፃናት፣ ልዩ ፍልጎት ትምህርት ለሚሹና ለጎልማሶች ለሚሰጡ የትምህርት አገልግሎቶች ልዩ ድጋፍ ይሰጣል፤
15. የክልሉ ትምህርት ፕሮግራም በኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ እንዲደገፍ ያደርጋል፤
16. የትምህርቱን ሥራ ማሻሻል የሚያስችሉ ጥናቶችን ያካሂዳል፤ በአገር አቀፍ ደረጃ ለሚካሄዱ ጥናቶች አስፈላጊውን ድጋፍ ይሰጣል፤
17. የትምህርት መረጃዎችን ያሰባስባል፤ ያጠናቅራል፤ ለሚመለከታቸው ያስተላልፋል፤
18. ለትምህርት ሥራ አስፈላጊ ድጋፍ ለማግኘት እንዲቻል ኅብረተሰቡንና መያዶችን ሊያሳትፍ የሚችል ስልት ይቀይሳል፤ ያስተባብራል፤
19. ከትምህርት ሥራ ጋር ተያያዥነት ባላቸው ጉዳዮች ከባለድርሻ አካላት ጋር በመቀናጀት አብሮ ይሠራል፤
20. የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ ወል ይዋዋላል፤ በስሙ ይከሳል ይከሰሳል፤
21. ዓላማውን ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 25

የጤና ጥበቃ ቢሮ

የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የአገሪቱን የጤና ፖሊሲ መሰረት በማድረግ የክልሉ ህዝብ ጤና የሚጠበቅበትን ዕቅድና ፕሮግራም፣ ያዘጋጃል ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤
2. ስለህዝቡ ጤና አጠባበቅ የሚወጡ ህጎች ደንቦችና መመሪያዎች በክልሉ ውስጥ መከበራቸውን ያረጋግጣል፤ ደንቦችና መመሪያዎች ያዘጋጃል፤ ተግባራዊነታቸውን ይከታተላል፤
3. በክልሉ ውስጥ በሚቋቋሙ ሆስፒታሎች፣ ጤና ጣቢያዎችና ጤና ኬላዎች የምርምር የማሰልጠኛ ተቋሞችን ያደራጃል ያስተዳድራል፤
4. በሀገር ውስጥ ድርጅቶችና ባለሀብቶች ለማቋቋም የጤና ጣቢያዎች፣ የክሊኒኮች የላቦራቶሪዎችና የፋርማሲዎች ፈቃድ ይሰጣል በአገር አቀፍ ደረጃ የወጣውን ደረጃ ጠብቀው መሥራታቸውን ይቆጣጠራል፤
5. በክልሉ ውስጥ በህዝብ ጤና አገልግሎት ሥራ ላይ የተሰማሩ ባለሙያዎች የተወሰነውን ደረጃ ማሟላታቸውን ያረጋግጣል፤ ይቆጣጠራል፤
6. ፍቱንነታቸውን የተረጋገጠ የባህል መድኃኒቶችን የህክምና ዘዴዎች ከዘመናዊ ህክምና ጋር ተዋህደው ሥራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል፤ የምዝገባ ደንብና ስርዓት እንዲኖራቸው ያደርጋል፤
7. ተላላፊ በሽታዎችን ለመከላከልና ለማጥፋት ክትባቶች እንዲሰጡና ሌሎች ተገቢ እርምጃዎች እንዲወሰዱ ያደርጋል፤
8. የህዝቡን ጤና ለመጠበቅ በሚደረግ የኪራንቲን ቁጥጥር ይሳተፋል፤ በጠረፍ አካባቢ እንዲቋቋሙ ይከታተላል፤ ያስፈጽማል፤
9. የምግቦችንና መጠጦችን ለጤና ተስማሚነት ያረጋግጣል፤ የአገልግሎት ሰጭ ተቋሞችን የንፅህና አያያዝ ይቆጣጠራል፤
10. የጤና ፖሊሲውን መሰረት አድርጎ ሕዝቡ በበሽታ መከላከል ላይ በስፋት የሚሳተፉበትን፣ ተላላፊ በሽታዎችን ለመከላከልና ለማጥፋት የሚያስችሉ ስልቶችን ይቀይሳል፤
11. ስለሥራው አፈጻጸም ወቅታዊ መረጃዎችን እያዘጋጀ ለክልሉ መስተዳድርና ለጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ያቀርባል፤
12. በክልል ውስጥ የጤና አገልግሎት እንዲስፋፋ ያደርጋል፤

13. በጤና ዘርፍ በሁሉም ደረጃዎች ለሚገኙ የጤና ሠራተኞች አስተዳዳሪዎችና ድጋፍ ሰጪ ኃይሎች ከጤና አገልግሎቱ ዓላማዎች አቅጣጫ ተገቢና ተከታታይ ሥልጠና ይሰጣል፤
14. በጤና አገልግሎት ሥርዓት በሁሉም ደረጃዎች የሚያስፈልጉና ደረጃቸውን የጠበቁ መድኃኒቶችና መሣሪያዎች አቅርቦት በየጊዜው ያሻሽላል፤
15. መድኃኒቶችን፣ የክትባት መገልገያዎችን፣ የክሕምና ቁሳቁሶችን፣ መሣሪያዎችን በየአይነታቸውና እንደ አስፈላጊነታቸው ለጤና ተቋማት አቅርቦት ያሳድጋል። የሕክምና መገልገያ መሣሪያዎች መለዋወጫ አቅርቦት ጥገናና እንክብካቤ አገልግሎቶች እንዲስፋፉ ያደርጋል፤
16. በዋና ዋና የጤና ችግሮችና የጤና አገልግሎት ሥርዓቶች ተግባራዊ ምርምር ያስፋፋል፤
17. የተለመዱ የሕፃናት በሽታዎችን በተለይ የተቅማጥ የመተንፈሻ አካላት ተላላፊ በሽታዎችን ለመቆጣጠር ባሉት የጤና መገልገያዎች በወቅቱ መጠቀምና የወጣቶች ልዩ የጤና ችግሮች ከዕድሜያቸው ጋር የተያያዙ የጤና ፍላጎቶች ላይ ትኩረት ማድረግ፤
18. አግባብ ያለው የሥራ ፈቃድ በመስጠት የግል የሕክምና ድርጅቶች እንዲስፋፉ ያደርጋል፤
19. በክልሉ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን ለመከላከልና ለመቆጣጠር የሚንቀሳቀሱ መንግሥታዊና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችን፣ ህዝባዊና ኃይማኖታዊ ድርጅቶችን እንቅስቃሴ ያስተባብራል ግንኙነት ያደርጋል፤
20. የፖሊሲ ማስፈጸሚያ ስትራቴጂክ ኻላን፣ እንዲሁም የሥራ ኻርግሬም ያዘጋጃል፤ ሲፀድቁም በሥራ ላይ ያውላል፤
21. መንግሥታዊና መንግሥታዊ ካልሆኑ ለጋሽ ድርጅቶች ጋር ግንኙነት በመፍጠር ገንዘብና የተለያዩ ዕርዳታዎችን ያሰባስባል፤
22. በክልሉ የሚከናወኑ የኤች.አይ.ቪ/ኤድስና የአባላዘር በሽታዎችን ቁጥጥር ሪፖርት ያጠናክራል፤ በአግባቡ ተንትኖ ለሚመለከታቸው አካላት ያሰራጫል፤
23. በክልሉ ውስጥ ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን በተመለከተ የሚደረጉ ጥናቶችን ያበረታታል፤ የተገኙትን ውጤቶችም ከፖሊሲው አኳያ ጥቅም ላይ የሚውሉበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
24. ኤች.አይ.ቪ/ኤድስን አስመልክቶ የጤና አጠባበቅ ትምህርት በሕብረተሰቡ በስፋትና በጥራት የሚዳረስበትን መንገድ ይቀይሳል፤ የትምህርት መርጃ መሣሪያዎችን ያዘጋጃል፤ ያሰራጫል፤ በቅንጅት ተግባራዊ ያደርጋል፤
25. ዓላማውን ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል፤

አንቀጽ 26

የስራና ክህሎት ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

1. የዘርፉን ልማት ለማፋጠን የሚረዳ ከሀገራዊና ክልላዊ ሁኔታን ያገናዘበ የአጭርና የረጅም ጊዜ ፊደላትና ፋይናንስ ዕቅድ አዘጋጅቶ በማፀደቅ ይተገብራል፤ ለዘርፉ የአስተዳደር መዋቅሩም ያወርዳል፤ አፈጻጸሙንም ይገመግማል፤ ለፈጻሚዎች ግብረ-መልስ ይሰጣል፤ እንዲሁም ለሚመለከተው አካል ወቅታዊ የአፈጻጸም ሪፖርት ያቀርባል፤
2. የቢሮውን እና የቢሮውን የታችኛውን መዋቅሮች የሰው ኃይልና ተቋማዊ አደረጃጀት በጥናት በተደገፈ መልኩ ከወቅቱ የዘርፉ ስራዎች አኳያ እንዲደራጅ ይሰራል፤ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤
3. የዘርፉን የልማት ስትራቴጂ በተገቢው ሁኔታ መተግበሩን ማረጋገጥ፤ በስትራቴጂው አፈፃፀም የሚከሰቱ ችግሮችን ጥናት ላይ ተመስርቶ መፍታት፤ የውሳኔ ሃሳብ ለሚመለከተው አካል ያቀርባል፤ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤
4. የዘርፉን ልማት ለማፋጠን የተዘጋጁ የድጋፍ ማዕቀፎች፤ የአቅም ግንባታ መርሀ-ግብሮችና እነዚህን ለማስፈፀም የተዘጋጁ ረቂቅ መመሪያዎችን መነሻ በማድረግ ከክልሉ ተጨባጭ ሁኔታ ጋር በማጣጣም አፀትቆ ተግባራዊ ጸርፋል፤ ተግባራዊነታቸውንም ይከታተላል፤
5. በአገር አቀፍ ደረጃ የወጡ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና የሙያ ደረጃዎች ተግባራዊ መሆናቸውን ያረጋግጣል፤
6. በሚወጣው አገር አቀፍ መመሪያ መሠረት የመካከለኛ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ፕሮግራሞች በክልሉ ውስጥ መደራጀታቸውን እና መተግበራቸውን ያረጋግጣል፤
7. የማሰልጠኛ ተቋማት እንዲመሩባቸው የወጡና ወይም የሚወጡ መመሪያዎች በክልሉ ውስጥ በሚገኙና የሚቋቋሙ የማሰልጠኛ ተቋማት ተግባራዊ መደረጋቸውን ይቆጣጠራል፤ እንዲሁም የማሰልጠኛ ተቋማት እውቅና አሰጣጥ በሚመለከት የሚወጡ አገር አቀፍና የክልሉ መመሪያዎችን በክልሉ ውስጥ ተግባራዊ ያደርጋል፤
8. በክልሉ ውስጥ የሚካሄዱ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠናዎች የሙያ ብቃት ምዘናና ማረጋገጫ ማዕከል እንዲደራጅ ያደርጋል፤ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ክህሎት

ምዘና አፈፃፀም መቆጣጠርን ጨምሮ በክልሉ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ጥራት መኖሩን ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

9. የቴክኒክ ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት የቴክኖሎጂ ሽግግርና የፈጠራ እንዲሁም የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞች መፈልፈልያ ማዕከላት እንዲሆኑ ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋር በመሆን ተገቢውን እገዛ ያደርጋል፤

10. የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ከማምረቻና ከአገልግሎት ሰጪ ተቋማት ጋር ተቀናጅተው የሥራ ላይ ልምምድ በተገቢው መንገድ እንዲተገበር አስፈላጊውን የአሰራር ስርዓት ይዘረጋል፤ ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል፤

11. በክልሉ ውስጥ የሚካሄዱ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ፕሮግራሞችን ውጤታማነት ለማረጋገጥ እንዲቻል የድህረ ሥልጠና ክትትል ያደርጋል፤ የድህረ ሥልጠና ጥናቶች እንዲካሄዱ ያደርጋል፤

12. በክልሉ ውስጥ ለሚካሄዱ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት የደረጃ ብቃት ማረጋገጫና እውቅና ፈቃድ ይሰጣል፤ በሚወጣው ደንብ መሠረት ከደረጃ በታች የሆኑትንና የሥልጠና ጥራት ላይ ችግር ያለባቸውን ተቋማት የዕውቅና ፈቃድ ይሰርዛል፤

13. የክልሉን የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ኮሌጆች በበላይነት ያስተባብራል፤ እንዲሁም ቦርዶች በክልሉ ኮሌጆችና በተቋማት ደረጃ በሕግ መሠረት መቋቋማቸውን ይከታተላል፤ አደረጃጀታቸውና አስተዳደራቸውን እያጠና እንዲሻሻል ለሚመለከተው ያቀርባል፤ የሥልጠና አካሄዳቸውንም ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

14. የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማት የምርት ማዕከላትን በማቋቋምና የገቢ ማዳበሪያ ሥርዓት በመዘርጋት የውስጥ ገቢያቸውን የሚያዳብሩባቸውን ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤

15. በክልሉ ውስጥ የሚገኙ የግል ባለሀብቶች በቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ዘርፍ የሚሳተፉበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤ መንግስታዊ ከሆኑና ካልሆኑ የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ተቋማትና ኮሌጆች ጋር የጠነከረ ግንኙነት ይዘረጋል፤ ያበረታታል፤ ሁለንተናዊ ድጋፍ ይሰጣል፤

16. በክልሉ ከሚገኙ ማሰልጠኛ ተቋማት፣ ከሀገር ውስጥና በውጭ ከሚገኙ መሰል ተቋማት ጋር ግንኙነት በመፍጠር የልምድ ልውውጥ ያደርጋል፣ የጋራ ጥቅምን በሚመለከቱ ጉዳዮች ላይ ይፈራረማል፤
17. በማሰልጠኛ ተቋማት መካከል የክህሎት፣ የቴክኖሎጂ፣ የተግባራዊ ምርምር ውድድር እና ሲምፖዚየም በማዘጋጀትና እንዲዘጋጅ በማድረግ ዘርፉን ያበረታታል፤
18. ለቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ሥልጠና ዘርፍ አሰልጣኞች፣ አመራሮች፣ ባለሙያዎች አቅም ግንባታ ሥልጠና ይሰጣል፤ በዘርፉ ለህብረተሰቡ ግንዛቤ ይፈጥራል፤
19. በክልሉ ለዜጎች የሥራ ዕድል ሊፈጥሩ የሚችሉ የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ ፀጋዎች ልየታ በጥናት እንዲለዩ ያደርጋል፤ ውጤቱን በየደረጃው እንዲተገበር ያስተባብራል፤
20. በክልሉ የአስተዳደር መዋቅሮች የሥራ ፈላጊ ዜጎች ምዝገባ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን የሥራ ፈላጊዎች ልየታ ያደርጋል፤
21. □□□ን ውጤማነት ቀጣይነት ባለው መልኩ ለማስቀ□ል በእሴት ሰንሰለት ጥናት ላይ መሠረት ያደረገ የኢንተርፕራይዞች አደረጃጀት መፍጠርና ለአንቀሳቃሾች ክፍተት ላይ የተመሠረተ የሥልጠና፣ የፋይናንስ፣ የምክር አገልግሎት እንዲያገኙ ማትረ□፤
22. ጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዞችን በዘርፉ ልማት ስትራቴጂዎች መሠረት ያደራጃል፤ ሕጋዊ ሰውነት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሰጣል፤ ያድሳል፤ እንዲሁም በሕግ አግባብ ይሰርዛል፤
23. ለሚደራጁ ኢንተርፕራይዝ አንቀሳቃሾች ወደ ሥራ ከመግባታቸው በፊት እንዲሁም በሥራ ላይ ላሉ የኢንተርፕራይዝ አንቀሳቃሾች ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን ብቃታቸውን የሚያሻሽልና ተወዳዳሪ እንዲሆኑ የሚያስችል የሙያ ስልጠና እንዲያገኙ ያደርጋል፤
24. የአንድ ማዕከል አገልግሎት መስጫ ጣቢያዎችን ማደራጀትና ማጠናከር፣ አገልግሎቶቹን በአግባቡ መስጠት የሚያስችል የተሻሻሉና አዳዲስ ሥርዓቶችን መዘርጋት፤
25. በዘርፉ ለተሰማሩ ኢንተርፕራይዞች በቂ የማምረቻና የመሸጫ ቦታዎች እንዲዘጋጁ ያደርጋል፤ በፍትሃዊነት መተላለፉን ያረጋግጣል፤ ለተላለፈለት ዓለማዊ ስለመዋሉ ይከታተላል ይቆጣጠራል፤
26. ለኢንተርፕራይዞች በየአስተዳደር መዋቅሩ በሚገኙ የገበያ አማራጮች የአካባቢ፣ የሀገር አቀፍ እና አለም አቀፍ የገበያ ትስስር እንዲያገኙ ያመቻቻል፤ ያስተባብራል፤ ይከታተላል፤ እንዲሁም የንግድ ትርጉትና ባዘሮችን በየአስተዳደር መዋቅሩ እንዲዘጋጁ ያስተባብራል፤ በተዘጋጁ ሀገር አቀፍ መድረኮች ኢንተርፕራይዞች አንዲሳተፉ ያመቻቻል፤

27. በየአስተዳደር መዋቅሩ ለሚገኙ ነባርና አዲስ ኢንተርፕራይዞች የሂሳብ አያያዝ ምክርና የአዲት አገልግሎት እንዲያገኙ ያደርጋል፤ አፈጻጸማቸውንም ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤
28. ሥራ ፈላጊዎች እና ኢንተርፕራይዞች የቁጠባ ባህል ለማዳበር በቅድመ እና ድህረ ቁጠባ እንዲሁም ብድር አሰጣጥ እና አመላለስ ዙሪያ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን ይሰራል፤
29. በየደረጃው ለሚገኙ ኢንተርፕራይዞች በጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ ልማት ስትራቴጂዎች መሠረት የደረጃ ዕድገት ሽግግር ሥራዎችን ያከናውናል፤ እውቅናም ይሰጣል፤
30. □ተለጸ□ ሚዲያዎችን በመጠቀም በየደረጃው ለሚገኙ ኢንተርፕራይዞች ልማት ስትራቴጂን ለሕብረተሰቡ በስፋት የማስተዋወቅና የግንዛቤ መፍጠር ሥራዎችን መሥራት እንዲሁም ዘርፉን የሚመለከቱ የንቅናቄ ሥራዎችን ያከናውናል፤
31. በክልሉ ወጥ የሆነ የዘርፉ የመረጃ ልውውጥና አጠቃቀም ሥርዓት ያደራጃል፤ ከዘርፉ ጋር ግንኙነት ያላቸውን መረጃዎች ይሰበስባል፤ ይተነትናል፤ ለውሳኔ በሚረዳ መልኩ ያደራጃል፤ እንዲሁም ሕጋዊ በሆነ መልኩ ለተጠቃሚዎች ያሰራጫል፤
32. ዘርፉን በሚመለከት ከሚሰሩ ወይም ሊያግዙ ከሚችሉ መንግስታዊና መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች ጋር የጋራ መግባቢያ ሰነድ በመፈራረም ይሰራል፤
33. የዘርፉን ልማት ሊያግዙ የሚችሉና ቁልፍ ማነቆዎችን ለመለየት የሚያስችል ጥናትና ምርምር ሥራዎችን ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋር ያከናውናል፤
34. የሀገሪቱን የአሰሪና ሠራተኛ ጉዳይ ፖሊሲዎች በክልሉ ተግባራዊ እንዲሆኑ ያደርጋል፤
35. አሰሪና ሠራተኛን በሚመለከት የወጡ ደንቦችና መመሪያዎች በክል ውስጥ መከበራቸውን ያረጋግጣል፤
36. የሠራተኞች ደህንነትና ጤንነት ለመጠበቅ የወጡ የሥራ ሁኔታዎች ደረጃቸውን የመከላከል ዘዴዎች በስራ ላይ መዋላቸውን ይቆጣጠራል፤
37. ለግል ሥራና ሠራተኛ አገናኝ ኤጀንሲዎች ለሀገር ውስጥ የሥራ ስምሪት ፈቃድ ይሰጣል፤ ይከታተላል፤
38. የሥራ ገበያ መረጃ ሥርዓትን በመዘርጋት የሰው ኃይል አቅርቦትና ፍላጎት የሚጣጣምበትን ሥራ ተግባራዊ ያደርጋል፤
39. በክልሉ የሚቋቋሙትን የሠራተኞችና የአሰሪ ማህበራትን ይመዘግባል፤ ሙያዊ ድጋፍ ይሰጣል፤

- 40. ህብረት ስራ ድርድሮችና የሥራ ክርክሮች በህግ በተዘረጋው ስርዓት ተከትለው ስርዓት እንዲያገኙ በተቀላጠፈ ሁኔታ እንዲፈጽሙ ጥረት ያደርጋል፤ የህብረት ስምምነቶችንም ይመዘግባል፤
- 41. በክልሉ በሚገኙ የግል እና የመንግስት የልማት ደርጅቶች የሰው ኃይል የስራ ስምሪት አገልግሎትን ይሰጣል፤
- 42. የንብረት ባለቤት የመሆን፣ውል የመዋዋል፣በስሙ የመክሰስና የመክሰስ መብት እና ግዴታ አለው፤
- 43. ቢሮው የሚሰራቸውን ስራዎች አስመልክቶ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በሕግ አግባብ ለሶስተኛ ወገን በውክልና ሊያስተላልፍ ይችላል፤
- 44. ከዘርፉ ጋር ግንኙነት ያላቸው ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 27

የሴቶች እና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ

ቢሮው የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1. የሴቶች፣ የሕፃናት እና የወጣቶች መብትና ጥቅሞችን በማስከበር ዙሪያ ግንዛቤና ንቅናቄ እንዲፈጠር ያደርጋል፤
- 2. ሴቶችና ወጣቶች በክልሉ በኢኮኖሚ፣በፖለቲካና በማህበራዊ እንቅስቃሴዎች ውስጥ በንቃት ለመሳተፍ የሚያስችላቸው እድሎች የተመቻቸላቸው መሆኑን ያረጋግጣል፤ ሴቶችና ወጣቶች እንደ ፍላጎታቸውና እንደ ችግሮቻቸው ተደራጅተው ለመብቶቻቸው እንዲታገሉን ችግሮቻቸውን ማስወገድ እንዲችሉ ያበረታታል፤ ሁኔታዎችንም ያመቻቻል፤
- 3. በክልሉ መንግስት አካላት የሚዘጋጁ ፖሊሲዎች፣ ሕጎች፣ የልማት ፕሮግራሞችና ፕሮጀክቶች የሴቶች፣ የሕፃናት እና የወጣቶች ጉዳይ እንዲያካትቱ ስልት ይነድፋል፤ ይገመግማል፤ ተገቢውን ክትትል ያደርጋል፤
- 4. በሴቶችና ሕፃናት ላይ የሚፈፀሙ መድሎዎችን ፣ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶችና ጥቃቶችን በጥናት በመለየት የሚወገዱባቸውን ሁኔታዎች ያመቻቻል ፤ አፈጻጸሙን ይከታተላል ፤ ግንዛቤ የማስጨበጥ ሥራ ይሰራል፤
- 5. በክልል ደረጃ የሴቶች የልዩ ድጋፍ መብት በአግባቡ ሥራ ላይ እንዲውል ስልት ይቀይሳል፤ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤

6. በዝቅተኛ የኑሮ ደረጃ ላይ የሚገኙ ሴቶችን የኑሮ ሁኔታ ለማሻሻል የሚረዱ ጥናቶችን ያካሂዳል፤ ፕሮግራሞችና ፕሮጀክቶችን በመቅረብ ተግባራዊ እንዲሆኑ ያደርጋል፤ የብድርና ቁጠባ አገልግሎት የሚያገኙበትን ሁኔታ እንዲመቻች ያደርጋል፤ አፈጻጸሙን ይከታተላል፤
7. የሴቶች እና የወጣቶች አደረጃጀቶችን አቅም ለማጎልበት የሚያስችሉ ጥናቶችን ያካሂዳል፤ ሥልጠናዎችን ይሰጣል፤ የሥልጠና አገልግሎት የሚሰጥበትን አሰራር ያመቻቻል፤ ያስተባብራል፤
8. የእናቶች የኑሮ ሁኔታ ስለሚሻሻልበትና የሕፃናት መብትና ደህንነት ስለሚጠበቅበት ሁኔታ ያጠናል፤ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ተግባራዊ ያደርጋል፤
9. በክልሉ ሴቶችንና ሕጻናትን የሚመለከቱ አገራችን የፈረመቻቸው ዓለም አቀፍ ውሎችና ስምምነቶች አፈጻጸም ይከታተላል፤ ለሚመለከታቸው አካላትም ሪፖርት ያቀርባል፤
10. ሴቶች በክልሉ የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚና የማህበራዊ እንቅስቃሴዎች ውስጥ ተሳታፊነታቸውንና ተጠቃሚነታቸው ሊያረጋግጥ የሚያስችሉ ዕድሎችን ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ያመቻቻል፤
11. በክልል ደረጃ የሴቶች፣ የሕፃናት እና የወጣቶች መብትና ጥቅም ለማስከበር የሚረዱ የፖሊሲ ሃሳቦችን ያመነጫል፤ ስልት በመቀየስ ለተግባራዊነቱም የሚመለከታቸው አካላት አስፈላጊውን ክትትልና ግምገማ ያደርጋል፤ ያስተባብራል፤
12. የሴቶችና የህፃናት ተሳትፎ ለማጎልበትና በኅብረተሰቡ ዘንድ ያለውን የተዛባ አመለካከት ለመቀየር የሚረዱ የግንዛቤና የንቅናቄ መድረክ ያመቻቻል፤
13. በአገር አቀፍና በክልል ደረጃ የወጡት የሴቶች ልዩ ድጋፍ መብት በአግባቡ በክልሉ ሥራ ላይ እንዲውሉ ስልት ይቀይሳል፤ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤
14. የህፃናት መብትና ደህንነት እንዲጠበቅ ይሠራል፤ የሚመለከታቸው አካላት ያስተባብራል፤
15. በክልሉ የሚንቀሳቀሱ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ጋር የሴቶችና ህፃናትን በሚመለከት ጉዳዮች ዙሪያ አብሮ ይሰራል፤ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤ ይከታተላል፤ አፈጻጸማቸውን ይገመግማል፤
16. በክልሉ ሕግ አውጪ፣ አስፈፃሚና ሕግ ተርጓሚው የመንግስት አካላት አደረጃጀት ውስጥ ሴቶች በውሳኔ ሰጪ ቦታዎች ላይ በሚገባ መወከላቸውን ያረጋግጣል፤ ይከታተላል፤
17. በአስቸጋሪ የኑሮ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙት ተጋላጭ የህብረተሰብ ክፍሎች ችግር ለመቅረፍ የሚረዱ ጥናቶችን ያጠናል ወይም ያሰጠናል፤ ፕሮግራሞችንና ፕሮጀክቶችን በመቅረጽ ፈንድ ያፈላልጋል፤ ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል፤

18. እያንዳንዱ ሴክተር መስሪያ ቤት እቅድና ሪፖርት ሥርዓተ-ጾታ ያገናዘበ መሆኑን ይገመግማል ወይም ያስገመግማል አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የማስተካከል እርምጃ እንዲወሰድ ያደርጋል፤
19. የሴቶችን፣ የህጻናትንና የወጣቶችን ሁኔታ የሚያመለክቱ ዝርዝር መረጃዎችን ይሰበስባል ያደራጃል፤ ይተነትናል በሚመለከታቸው ሁሉ እንዲታወቁ ያደርጋል፤
20. የተደራጁ ሴቶችና ወጣቶች ተገቢውን የቴክኒክ፣ የማቴሪያልና የፋይናንስ ድጋፎች እንዲያገኙ ያደርጋል፤ አፈፃፀሙን ይከታተላል፤
21. ሴቶችና ወጣቶችን በላቀ ደረጃ ተሳታፊና ተጠቃሚ የሚያደርጉ ጥናትና ምርምሮችን በማከናወን የማስፈፀሚያ ስትራቴጂዎችንና ማዕቀፎችን ይቀርባል፤ የአስራር ሥርዓቶችን ይዘረጋል፤
22. በክልሉ የመንግስት አካላት የሚዘጋጁ ፖሊሲዎች፣ ህጎች፣ የልማት ፕሮግራሞችና ፕሮጀክቶች የወጣቶች ጉዳይ እንዲካተቱ ስልት ይነድፋል፤ ይገመግማል፤ ተገቢውን ክትትል ያደርጋል፤
23. ወጣቶች በመልካም ሥነ-ምግባር እንዲታነፁ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤ የወጣቶች ስብዕና መገንቢያ ማዕከላትን እንዲገነቡ ያስተባብራል፤ ያስፋፋል፤
24. የወጣቶች የበጎ ፈቃድ አገልግሎት ተግባር በማሳደግ የበህነት አድራጎት ተግባር የክልሉ ባህል እንዲሆን ይሰራል፤ ያስተባብራል፤
25. የሀገሪቱን የማህበራዊ ጉዳይ የሚመለከቱ ፖሊሲዎች በክልሉ ተግባራዊ እንዲሆኑ ያደርጋል፤
26. በተለያዩ ጡረታ ማህበራዊ ዋስትና ዕቅድ የሚሸፈኑ የክልሉ ሠራተኞች በመብታቸው ተጠቃሚ እንዲሆኑ ለማድረግ የሚያስችል እርምጃዎችን ይወስዳል፤
27. አግባብ ካላቸው አካላት ጋር በመተባበር በክልሉ ውስጥ የሚገኙ አረጋውያን፣ አካል ጉዳተኞች እና በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙ ሌሎች ተጋላጭ የማህበረሰብ ክፍሎችን መልሶ ለማቋቋም የሚያስችሉ ፕሮግራሞችን ያዘጋጃል፤ ተግባራዊ እንዲሆኑ ያደርጋል፤
28. የማህበራዊ ጠንቆች እንዲወገዱ የክልሉን ህብረተሰብ ያስተባብራል፤ አስፈላጊውን ጥረት ያደርጋል፤
29. የቤተሰብ ደህንነት እንዲጠበቅ ለማድረግ የጋብቻ ስርዓት ለመንከባከብ የሚወጡ ፖሊሲዎችን ተግባራዊ ያደርጋል፤

- 30. የማህበራዊ ችግር ተጋላጭ እና ከስደት ተመላሽ ዜጎችን የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ አገልግሎት ተጠቃሚነትን ያሳድጋል፤
- 31. የንብረት ባለቤት ይሆናል፣ ዉል ይዋዋላል፣ በስሙ ይከሰሳል ይከሰሳል፤
- 32. የቢሮዉን ዓላማዎች ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 28

የገቢዎች ባለስልጣን

መስሪያ ቤቱ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ተሰጥቶታል፡-

- 1. በክልሉ ውስጥ የታክስ ሕጎችን ደንቦችንና መመሪያዎችን ያስከብራል፣ ያስፈጽማል፤
- 2. በሕግ ተለይተው በክልሉ መንግስት እንዲሰበሰቡ የተመደቡትንና ከፌዴራሉ መንግስት በሚሰጠው ውክልና መሠረት በክልሉ መንግስት እውቅና የፌዴራልንና የጋራ ገቢዎችን ይወስናል፣ ይሰበስባል፤
- 3. በክልሉ ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴ ላይ ተመሥርቶ ጥናቶችን በማካሄድ የክልሉን የገቢ መሠረት ያሰፋል፤ በታክስ አስተዳደሩ የሚከሰቱ ችግሮችን በማጥናት እንዲፈቱ ያደርጋል፤
- 4. በክልሉ ውስጥ በመካሄድ ላይ ያለውን የታክስ ሥርዓት ማሻሻያ ፕሮግራም አፈፃፀም በባለቤትነት ይመራል፣ ያስተባብራል፤
- 5. የታክስ ሕጎችን ለማስፈፀም የሚያስፈልጉትንና በማናቸውም ሰው እጅ የሚገኙ እና ከወንጀል ሕግ ጋር የማይገናኙ ሰነዶችን ይመረምራል፤
- 6. ታክስ ከፋዩ ኅብረተሰብ ታክስ በፈቃደኝነት የመክፈል ባህልን እንዲያዳብርና መብትና ግዴታውን ጠንቅቆ እንዲረዳ በተለያዩ የግንዛቤ ማስጨበጫ መድረኮች ትምህርት እንዲሰጥ ያደርጋል፤ የታክስ አስተዳደር ብቃት ያላቸውን ባለሙያዎች ለማፍራት የሚያስችለውን የሥልጠናና የሙያ ማሻሻያ ስልቶች ይዘረጋል፤
- 7. በክልሉ ውስጥ ዘመናዊ የታክስ አወሳሰንና አሰባሰብ ሥርዓት በመዘርጋት ተግባራዊ ያደርጋል፤ በመስኩ የግልፅነትና የተጠያቂነት መርሆዎችን መሠረት በማድረግ ፍትሐዊ፣ ቀልጣፋና ጥራት ያለው አገልግሎት ይሰጣል፤ ታክስ ነክ መብቶች በአግባቡ እንዲፈፀሙ ያደርጋል፤

- 8. በክልሉ ውስጥ ለሚገኙት ታዳጊ ከተሞች እና ማዘጋጃ ቤቶች ለሚሰበሰቧቸው ገቢዎች ባለስልጣኑ ሁሉአቀፍ የሙያ ድጋፍ እና የተሟላ አቅም እንዲኖራቸው የአሰራር ስልጠና፣ክትትልናድጋፍ ይሰጣል፤
- 9. ለታክስ አወሳሰን የሚያስፈልጉትን መረጃዎች ያሰባስባል፤ ያጠናክራል፤ እነዚህን በመጠቀም ታክስ ይወስናል፤ ይሰበስባል፤የታክስ ሕጎችን፣ ደንቦችንና መመሪያዎችን ማውጣትና ማሻሻል ሲያስፈልግ ጥናቶችን ያካሂዳል፤ለክልሉ መንግስት አቅርቦ ያስወስናል፤
- 10.ለታክስ ከፋዩ አማራጭ የታክስ መክፈያ ተቋማትን ያመቻቻል፤
- 11.የመሥሪያ ቤቱን የአጭር፣ የመካከለኛና የረጅም ጊዜ እቅድና በጀት አዘጋጅቶ ያቀርባል ሲፈቀድለትም ተግባራዊ ያደርጋል፤ የስራ እንቅስቃሴዎቹን በሚመለከት ለሚመለከታቸው አካላት ሪፖርቶችን ያቀርባል፤
- 12.ይህን አዋጅ ተግባራዊ ለማድረግ በክልሉ መስተዳደር ምክረር ቤት ጸድቆ በሚወጣ ልዩ የባለስልጣኑ የሠራተኞች መተዳደሪያ ደንብ መሠረት ሠራተኞችን ይቀጥራል፤ያስተዳድራል፤ ያሰናብታል፤
- 13.ባለስልጣኑ በክልሉ መንግሥትና በወረዳ/ከተማ አስተዳደር ስልጣን ሥር የሚወድቁትንና የጋራ የግብር እና ታክስ መሠረቶችን አይነትና ብዛት ይለያል፤ በእነዚህ አካላት መካከል የሚከፋፈልበትን ቀመር ያዘጋጃል፤ ለክልሉ መንግሥት አቅርቦ ያስወስናል፤
- 14.የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ ውል ይዋዋላል፤ በሥሙ ይከሰሳል፤ይከሰሳል፤
- 15.ዓላማዎችን ለማስፈጸም የሚረዱሌሎች በህግ የተፈቀደ ተግባራትን ያከናውናል።

አንቀጽ 29

የክልሉ ፍትህ ቢሮ

የክልሉ ፍትህ ቢሮ አንዱ የአስፈጻሚ አካል ሆኖ ራሱን ችሎ አዋጅ የሚቋቋም ይሆናል፡

ክፍል አምስት

የአስፈጻሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች መዋቅር እና ኃላፊዎች

አንቀጽ 30

የአስፈጻሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች በየደረጃው የሚቋቋሙ ስለመሆኑ

1. በዚህ አዋጅ አንቀጽ 3 መሠረት የተቋቋሙ አስፈጻሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች እንደሁኔታው በዞን፣ በልዩ ወረዳ፣ በወረዳ፣ በከተማ አስተዳደር ደረጃ ተሻሽለው እንደገና ሊቋቋሙ ይችላሉ፤ ዝርዝሩ በመስተዳድር ምክር ቤቱ ይወሰናል፤
2. የአስተዳደር ምክር ቤት አባል የሆኑ በየአስተዳደር እርከኑ የሚገኙ የአስፈጻሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች ተጠሪነት ለዋና አስተዳዳሪውና ለአስተዳደር ምክር ቤቱ እንዲሁም በየደረጃው ላሉ የአስፈጻሚ አካላት መስሪያ ቤቶች ይሆናል፤
3. ለአስፈጻሚ የመንግስት መሥሪያ ቤቶች የተሰጠው ሥልጣንና ተግባር በየአስተዳደር እርከን ላሉት መስሪያ ቤቶች እንደአስፈላጊነቱ ተፈጻሚ ይሆናል፤
4. እያንዳንዱ የአስፈጻሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች ኃላፊና እንደአስፈላጊነቱ ምክትል ኃላፊዎች፤ እንዲሁም የሥራ ሂደት ባለቤቶች እና ሠራተኞች ይኖሩታል፤
5. ተቀራራቢ ተግባር ያላቸው የአስፈጻሚ አካላት መሥሪያ ቤቶች አንድ የድጋፍ ሰጪ ማዕከል በጋራ ሊጠቀሙ ይችላሉ፤
6. በየደረጃው ያሉ አስፈጻሚ መሥሪያ ቤቶች በየአስተዳደር እርከኑ እንደ አስፈላጊነቱ ተቀናጅተው ወይም ተጣምረው ሊደራጁ ይችላሉ፤

ክፍል ስድስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 31

አስፈጻሚ አካላትን እንደገና ስለማደራጀት

የመስተዳድር ምክርቤት አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው ደንብ በማውጣት፣ ማንኛውም አስፈጻሚ አካል እንዲታጠፍ ወይም ከሌላ አስፈጻሚ አካል ጋር እንዲዋሃድ ወይም እንዲከፋፈል ወይም ተጠሪነቱ ወይም ሥልጣንና ተግባሩ እንዲለወጥ ወይም አዲስ አስፈጻሚ አካል እንዲቋቋም በማድረግ የክልሉን መንግሥት አስፈጻሚ አካላት መስሪያቤቶችን የማደራጀት ሥልጣን በዚህ አዋጅ ተሰጥቶታል።

አንቀጽ 32

የተሻሩና ተፈጻሚነት የሌላቸው ሕጎች

1. በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ሥልጣንና ተግባር መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 175/2012 ዓ.ም በዚህ አዋጅ ተሸሯል፤

2. የሰራተኛ እና ማህበራዊ ጉዳይ ጽ/ቤት ተግባር እና ሀላፊነት ወደ ስራ ክህሎትና ልማት ቢሮ እንዲሁም ወደ ሴቶች እና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ የተላለፈ በመሆኑ አዋጅ ቁጥር 94/2003 ዓ/ም አንቀጽ 28 በዚህ አዋጅ ተሸሯል፤

3. ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማንኛውም አዋጅ፣ደንብ፣ መመሪያ ወይም አሠራር በዚህ አዋጅ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም፡፡

አንቀጽ 33

መብትና ግዴታዎችን ስለማስተላለፍ

1. የሰራተኛ እና ማህበራዊ ጉዳይ ጽ/ቤት ተግባር እና ሀላፊነት “የአሰሪና ሠራተኛ ጉዳይ ዘርፍ” ወደ ስራ ክህሎትና ልማት ቢሮ እንዲሁም “የማህበራዊ ደህንነት ልማት አገልግሎት ዘርፍ” ወደ ሴቶች እና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ ተብሎ በዚህ አዋጅ ለሚቋቋም አካል ተላልፏል፤

አንቀጽ 34

የመሸጋገሪያ ድንጋጌዎች

1. በመስተዳድር ምክር ቤት የወጡ ደንቦች፣ በክልሉ መንገድ ጥገና ጽህፈት እና በአስፈጻሚ አካላት ሥልጣንና ተግባር መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 175/2012 ዓ.ም መሰረት የወጡ ሥልጣንና ተግባር ለማስፈፀም አግባብነት ያላቸው ደንቦች፣ መመሪያዎች እና ማኑዋሎች በሌሎች ደንቦች፣ መመሪያዎች ወይም ማኑዋሎች እስከሚተኩ ድረስ ተፈጻሚነታቸው ይቀጥላል፤

2. በዚህ አዋጅ መሰረት ከአንድኛው ተቋም ወደ ሌላኛው ተቋም ተግባርና ኃላፊነት የተጠቃለለው የመንግስት ተቋማት በዘርፉ የሚሰሩ ሠራተኞች በተጠቃለለው ተቋም ውስጥ በዚህ አዋጅ መሰረት ሠራተኞች ሆነው ሥራቸውን ይቀጥላሉ፡፡

3. የሚከፋፈሉ እንዲሁም የሚታጠፉ ተቋማትን ቁሳዊ እና ፋይናንሻል ሀብት በተመለከተ እንደ ክልል ከሚመለከታቸው መ/ቤት በሚዋቀር ኮሚቴ መሰረት ስራው ተሰርቶ በመስ/ም/ቤቱ ውሳኔ ሲያገኝ የሚተላለፍ ይሆናል፤

አንቀጽ 35

ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

1. ይህን አዋጅ ለማስፈፀም የሚረዱ ደንቦችን መስተዳድር ምክር ቤት ሊያወጣ ይችላል፤
2. ይህን አዋጅና አዋጁን ለማስፈፀም የሚወጡ ደንቦችን ለማስፈፀም የሚረዱ መመሪያዎችን የመስተዳድር ምክር ቤት አባል የሆኑ የአስፈጻሚ አካላት መስሪያ ቤቶች ሊያወጡ ይችላሉ።

3. አንቀጽ 36

አዋጁ ተፈጻሚ የሚሆንበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልል ምክር ቤት ከፀደቀበት ህዳር 7/2015 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አሰላ፣ ህዳር 7/2015 ዓ.ም

አሻድሊ ሀሰን አልአጀብ

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግሥት

ፕሬዝዳንት